

**Комунальний вищий навчальний заклад
«Харківська академія неперервної освіти»**

**ЗВІТ ПРО ХІД РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ
У 2025 РОЦІ**

У 2025 році Харківська академія неперервної освіти здійснювала дослідно-експериментальну та проєктну діяльність, а саме координацію, консультування та методичний супровід міжнародних, всеукраїнських, регіональних освітніх проєктів.

Реалізація та супровід проєктної діяльності передбачає управління інноваційними освітніми проєктами за такими напрямками:

- науково-методичний супровід впровадження педагогічних інновацій в освітню практику;
- координація роботи експериментальних закладів освіти із впровадження інноваційних педагогічних технологій у освітній процес;
- загальне керівництво апробаціями експериментальних досліджень у межах роботи пілотних закладів освіти;
- консультування педагогів із питань дослідницько-експериментальної роботи та реалізації інноваційних педагогічних технологій;
- презентація результатів дослідно-експериментальної роботи, поширення та запровадження її результатів;
- сприяння участі педагогічних працівників у науково-методичних, освітніх та представницьких заходах міжнародного, всеукраїнського та обласного рівнів.

Протягом 2025 року здійснювалася реалізація **23-х проєктів**, а саме:

- **міжнародного рівня (4);**
- **всеукраїнського рівня з міжнародною підтримкою (5);**
- **всеукраїнського рівня (4);**
- **регіонального рівня (10).**

Загальну інформацію про проєкти наведено в таблицях 1-4.

Таблиця 1

МІЖНАРОДНІ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

№ з/п	Тематика дослідно-експериментальної / проєктної діяльності	Керівник (координатор) експерименту / проєкту	Учасники	Назва документа, що регламентує участь у дослідно-експериментальній / проєктній діяльності	Термін реалізації
1	«Сприяння освіті». Реалізується за ініціативою МОН України та фонду LEGO Foundation (Королівство Данія)	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Капустіна Н.О., методист Центру виховання та розвитку особистості	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь 33 заклади дошкільної освіти: 28 ЗДО та 5 ЗЗСО обласного підпорядкування	Наказ МОНУ від 14.07.2017 № 1048. Меморандум про взаєморозуміння між МОНУ та the LEGO Foundation щодо співпраці у сфері освіти і науки, діє з 24.01.2025 до 31.12.2026	2013-2026 роки
2	Британська Рада в Україні «Skills and Well-being in Teacher Learning Opportunities» (SWITLO) в Харківській області»	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Моліна О.О., методист Центру	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; проєкт відкритий для всіх закладів освіти Харківської області	Лист МОНУ від 16.04.2025 № 1/7608-25 «Щодо семінару Британської Ради в Україні» у межах упровадження проєкту «Skills and Well-being in Teacher Learning Opportunities (SWITLO)» https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/switlo_onepager_ukr_nov-23.pdf	листопад 2023 року - березень 2026 року

		методичної та аналітичної роботи			
3	English and New Competencies for Ukrainian Reformed School Education (ENCOURSE)	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Моліна О.О., методист Центру методичної та аналітичної роботи	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; проєкт відкритий для всіх закладів освіти Харківської області	Лист МОНУ від 17.04.2025 № 1/7726-25 «Щодо курсу «ENCOURSE» Британської Ради в Україні»	3 листопада 2024 року
4	Швейцарсько-український проєкт DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» Національне пілотування системи профорієнтації дітей і підлітків у громадах (реалізується ГО DOCCU у партнерстві з Цюрихським педагогічним університетом (Швейцарія) за підтримки Швейцарії, представленої Швейцарським бюро співробітництва в Україні, та МОНУ)	Лузан Л.О., проректор з навчальної роботи, канд. пед. наук	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь 10 ТГ Харківської області та 2 райони м. Харкова: - Златопільська МГ Лозівського району, - Липецька СГ Харківського району, - Люботинська МГ Харківського району, - Наталинська СГ Берестинського району, - Печенізька СГ Чугуївського району, - Пісочинська СГ Харківського району, - Савинська СГ Ізюмського району, - Сахновщинська СГ Берестинського району, - Слобожанська МГ Чугуївського району, - Чугуївська МГ Чугуївського району, - Індустріальний район м. Харкова, - Новобаварський район м. Харкова.	Меморандум про співпрацю від 15 березня 2024 року між Комунальним вищим навчальним закладом «Харківська академія неперервної освіти» та Громадською організацією «Розвиток громадянських компетентностей в Україні»	2024-2025 роки продовжено на 2025-2027 роки

Заходи у межах реалізації проєктів міжнародного рівня було включено в план роботи Академії та виконано у повному обсязі. Зміст заходів було спрямовано на реалізацію пріоритетних напрямів розвитку та реформування освітньої галузі.

Таблиця 2

ВСЕУКРАЇНСЬКІ З МІЖНАРОДНОЮ ПІДТРИМКОЮ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

№ з/п	Тематика дослідно-експериментальної / проєктної діяльності	Науковий керівник експерименту / проєкту або автор	Учасники	Назва документа, що регламентує участь у дослідно-експериментальній / проєктній діяльності	Термін реалізації	Координатор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1	Підтримка професійного розвитку вчителів французької мови (за підтримки Посольства Франції в Україні та Французького інституту в Україні)	Посольство Франції в Україні та Французький інститут в Україні спільно з Міністерством освіти і науки України	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; КЗ «Харківський ліцей № 112 Харківської міської ради»	Лист МОН України від 02.04.2025 № 1/6 478-25	2024- 2026 роки	Дегтярьова Г.А., завідувач кафедри сучасних методик навчання КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», доктор пед. наук; Грінченко О.В., вчитель французької мови КЗ «Харківський ліцей № 112 Харківської міської ради», викладач кафедри сучасних методик навчання
2	Проєкт «Майстерклас: навчання для тренерів НУШ у 7-9 класах»	Громадська спілка «Освіторія» у партнерстві з Міністерством освіти і науки України за підтримки Global	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; ЗЗСО Харківської області	Лист МОН України від 31.03.2025 № 1/6 197-25	2025 рік	Лузан Л.О., проректор з навчальної роботи, канд. пед. наук

		Partnership for Education та ЮНЕСКО				
3	Проект «Перезавантаження НУШ: 1-4 класи»	Громадська спілка «Освіторія» у партнерстві з Міністерством освіти і науки України за підтримки глобального фонду Education cannot wait у межах Багаторічної програми стійкості #MYRPUA для України	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; ЗЗСО Харківської області	Лист МОН України від 31.03.2025 № 1/6 194-25	травень 2025 - травень 2026 роки	Лузан Л.О., проректор з навчальної роботи, канд. пед. наук
4	Програма підвищення кваліфікації «СЕН Зерна»: розвиток соціально-емоційних навичок і підтримка благополуччя дітей та педагогів» для вчителів початкової та базової (5–6 класи) школи» (розробники програми: The LEGO Foundation, Лабораторія з екологічних підходів до соціально-емоційного навчання Гарвардської вищої школи освіти)	The LEGO Foundation, Лабораторія з екологічних підходів до соціально-емоційного навчання Гарвардської вищої школи освіти)	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь усі заклади освіти Харківської області	Наказ МОН України від 30.12.2024 № 1819	2025-2026 роки	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук
5	«Упровадження Політики забезпечення безпеки дітей у закладах дошкільної освіти»	Міністерство освіти і науки України та Сейв зе Чілдрен Інтернешнл в Україні («Save the Children»)	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; усі ЗДО Харківської області	Листи МОН України від 14.04.2025 № 1/7419-25 та від 07.05.2025 № 1/9367- 25	2025-2026 роки	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук

Заходи в межах всеукраїнських проєктів з міжнародною підтримкою були спрямовані на професійний розвиток педагогів відповідно до вимог професійних стандартів та державних стандартів початкової та базової освіти.

Таблиця 3

ВСЕУКРАЇНСЬКІ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

№ з/п	Тематика дослідно-експериментальної / простий діяльності	Науковий керівник експерименту / проєкту або автор	Учасники	Назва документа, що регламентує участь у дослідно-експериментальній / проєктній діяльності	Термін реалізації	Координатор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
1	«Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»	Інститут модернізації змісту освіти	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; <i>беруть участь 4 пілотні заклади освіти:</i> - КЗ «Богодухівський ліцей № 2» Богодухівської міської ради Богодухівського району Харківської області, - КЗ «Хорошівський ліцей Безлюдівської селищної ради», - Берестинський ліцей № 1 імені Олександра Копиленка Берестинської міської ради Харківської області, - КЗ «Харківський ліцей № 12 Харківської міської ради»	Наказ МОН України від 02.04.2021 № 406	2021-2027 роки	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Радченко Ю.В., методист Центру методичної та аналітичної роботи
2	«Організаційні та науково-методичні умови створення STEM-центрів»	Інститут модернізації змісту освіти	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; <i>беруть участь 5 закладів освіти:</i> - КЗ «Богодухівський ліцей № 2» Богодухівської міської ради Богодухівського району Харківської області, - Берестинський ліцей № 1 імені Олександра Копиленка Берестинської міської ради Харківської області, - КЗ «Харківський ліцей № 12 Харківської міської ради», - КЗ «Хорошівський ліцей Безлюдівської селищної ради»,	Наказ МОН України від 12.08.2022 року № 741	2022-2027 роки	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Павлова Л.В., методист Центру медіа та інформаційних технологій

			- КЗ «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради»			
3	«Формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності»	Інститут проблем виховання	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь 2 заклади освіти: - Балаклійський ліцей № 3 Балаклійської міської ради Харківської області, - КЗ «Харківська гімназія № 148 Харківської міської ради»	Виконується відповідно до Постанови Президії НАПН України «Про результати конкурсу проектів наукових досліджень за галузевою тематикою НАПН України, виконання яких розпочинається в 2023 році» від 21 квітня 2022 року № 1-2/5-79; від 16 червня 2022 року № 1-2/7-112.	2023-2025 роки	Вороніна Г.Л., доцент кафедри освітнього менеджменту та виховання, канд. пед. наук
4	«Теоретико-методичні засади викладання навчального предмета / інтегрованого курсу «Захист України» на базі Осередків викладання предмета «Захист України»	Інститут модернізації змісту освіти	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь 3 заклади освіти: - КЗ «Сахновщинський ліцей № 1» Сахновщинської селищної ради Берестинського району Харківської області, - Центр національно-патріотичного виховання Берестинського ліцею № 4 Берестинської міської ради Харківської області, - КЗ «Кегичівський ліцей» Кегичівської селищної ради	Наказ МОН України від 01.07.2024 № 940	Серпень 2024 — серпень 2026 роки	Лузан Л.О., проректор з навчальної роботи, канд. пед. наук

Інноваційні освітні проекти всеукраїнського рівня сприяли професійному розвитку вчителів відповідно до вимог Концепції НУШ, Державного стандарту базової середньої освіти та методичного супроводу викладання навчального предмета / інтегрованого курсу «Захист України» за відповідною модельною навчальною програмою.

Таблиця 4

РЕГІОНАЛЬНІ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

№ з/п	Тематика дослідно-експериментальної / проєктної діяльності	Керівник (координатор) експерименту / проєкту	Учасники	Назва документа, що регламентує участь у дослідно-експериментальній / проєктній діяльності	Термін реалізації
1	«Освітній технопарк Харківщини – 2030»	Покроєва Л.Д., ректор Академії, канд. пед. наук, доцент, заслужений працівник освіти України	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь усі заклади освіти Харківської області.	Схвалено рішенням колегії Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації 28 жовтня 2021 року	2021-2030 роки
2	Регіональний відкритий інноваційний освітній проєкт «Організаційні та науково-методичні умови впровадження та розвитку STEM-освіти в закладах освіти Харківської області»	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Павлова Л.В., методист Центру медіа та інформаційних технологій	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; <i>беруть участь 5 закладів освіти:</i> - КЗ «Богодухівський ліцей № 2» Богодухівської міської ради Богодухівського району Харківської області, - Берестинський ліцей № 1 імені Олександра Копиленка Берестинської міської ради Харківської області, - КЗ «Харківський ліцей № 12 Харківської міської ради», - КЗ «Хорошівський ліцей Безлюдівської селищної ради», - КЗ «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради»	Рішення Вченої ради від 24.03.2023 протокол № 1	2022-2027 роки
3	Регіональний відкритий інноваційний освітній проєкт «Організаційно-педагогічні умови для реалізації «Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життя»	Коченгіна М.В., завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти, канд. пед. наук	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь учителі початкових класів – слухачі курсів підвищення кваліфікації	Рішення Вченої ради від 24.03.2023 протокол № 1	2023-2025 роки

	стратегія» (на дошкільному і початковому рівнях освіти)»				
4	«Визначення системи ціннісних орієнтацій учасників освітнього процесу закладів загальної середньої освіти Харківського регіону»	Смирнова М.Є., професор кафедри освітнього менеджменту та виховання, канд. пед. наук	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь 9 ЗЗСО Харківської області: - КЗ «Харківський ліцей № 29 Харківської міської ради», - КЗ «Харківський ліцей № 36 Харківської міської ради», - КЗ «Харківський ліцей № 75 Харківської міської ради», - КЗ «Харківський ліцей № 134 Харківської міської ради», - КЗ «Харківський ліцей № 178 Харківської міської ради», - КЗ «Харківський ліцей № 119 Харківської міської ради», - КЗ «Огіївський ліцей» Сахновщинської селищної ради Берестинського району Харківської області, - КЗ «Золочівський ліцей № 3» Золочівської селищної ради, - «Златопільський ліцей № 5 Златопільської міської ради Харківської області»	Рішення Вченої ради від 27.12.2023 протокол № 5	2023-2026 роки
5	«Психосоціальна підтримка та психологічне забезпечення освітнього процесу в закладах освіти Харківської області в умовах війни та повоєнного відновлення»	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Замазій Ю.О., завідувач Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя, доктор філософії	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь усі заклади освіти Харківської області	Рішення Вченої ради від 20.03.2024 протокол № 1	2024-2027 роки
6	«Професійна орієнтація у закладах освіти Харківської області в умовах НУШ»	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь усі установи та заклади освіти Харківської області	Схвалено Вченою радою (протокол від 27.12.2023 № 5)	2024-2025 роки
7	«Підготовка вчителів закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми інтегрованого курсу «Захист України»	Волкова І.В., старший викладач секції культури здоров'я, психологічної та інклюзивної освіти кафедри освітнього менеджменту та виховання	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь учителі інтегрованого курсу «Захист України» в системі загальної середньої освіти	Схвалено наказом КВНЗ «ХАНО» від 28.06.2024 № 42	2024-2026 роки
8	«Моніторинг навчальних втрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області»	Капустін І.В., завідувач Центру моніторингу якості освіти	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; понад 200 ЗЗСО Харківської області	Рішення Вченої ради від 27.12.2023 протокол № 5	2024-2026 роки
9	«Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області»	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Малакей І.С., завідувач Ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь 35 інклюзивно-ресурсних Центрів Харківської області	Схвалено на засіданні науково-методичної ради КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти». Протокол від 27.06.2024 № 2	2024-2026 роки
10	«Виховний потенціал освітнього середовища Нової української школи»	Остапенко А.С., проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Горбенко Т.І., завідувач Центру виховання та розвитку особистості	КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»; беруть участь усі установи та заклади освіти Харківської області	Схвалено Вченою радою від 20.12.2024 протокол № 5	2025-2027 роки

Регіональні інноваційні освітні проекти мають на меті розвиток освіти Харківщини відповідно викликів сучасності, імплементацію освітньої реформи

НУШ та поширення кращих педагогічних практик освітян регіону. Плани заходів регіональних проєктів виконано в повному обсязі за звітний період.

З метою реалізації мети та завдань перелічених вище проєктів структурними підрозділами Харківської академії неперервної освіти у 2025 році здійснено заходи у межах навчальної та науково-методичної роботи згідно з планом роботи Академії на 2025 рік.

Наводимо звіти про реалізацію кожного проєкту за 2025 рік.

МІЖНАРОДНІ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

«Сприяння освіті»

(реалізується за ініціативою МОН України та фонду LEGO Foundation)

Регіональні координатори проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Наталія КАПУСТИНА, методист Центру виховання та розвитку особистості.

Заклади освіти, які беруть участь:

Балалійський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 7 комбінованого типу Балаклійської міської ради Харківської області

Валківський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Веселка» Валківської міської ради Богодухівського району харківської області

Вербівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) Балаклійської міської ради Харківської області

Комунальний заклад «Біляївський ліцей» Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області

Комунальний заклад «Малоданилівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу «Дзвіночок» Малоданилівської селищної ради Харківської області»

Комунальний заклад «Лозівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 7» Лозівської міської ради Харківської області

Комунальний заклад «Лозівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 4» Лозівської міської ради Харківської області

Комунальний заклад «Краснопавлівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу» Лозівської міської ради Харківської області

Комунальний заклад «Покотилівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу Височанської селищної ради Харківського району харківської області»

Берестинський ліцей № 3 Берестинської міської ради Харківської області

Комунальний заклад «Соколівський ліцей імені Отакара Яроша» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області

Солоницівський заклад дошкільної освіти ясла-садок комбінованого типу «Веселі чоловічки» Солоницівської селищної ради Харківського району Харківської області

Комунальний заклад «Першотравневий заклад дошкільної освіти (ясла-садок)» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області

Чугуївський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 8 Чугуївської міської ради Харківської області

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 24 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 51 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 78 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 136 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 143 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 150 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 265 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 290 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 348 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 366 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 373 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 400 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 420 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 440 Харківської міської ради»

Комунальний заклад «Харківська спеціальна школа № 2» Харківської обласної ради

Комунальний заклад «Харківська спеціальна школа № 5» Харківської обласної ради

Комунальний заклад «Харківська спеціальна школа № 7» Харківської обласної ради

Комунальний заклад «Харківський академічний ліцей “ІНТЕЛ 13”» Харківської обласної ради

Комунальний заклад «Нововодолазький академічний ліцей “СТАРТ-ІТ”» Харківської обласної ради

Терміни реалізації: 2013 – 2026 роки.

Інформація про проєкт:

Проєкт «Сприяння освіті» спрямований на забезпечення всебічного розвитку особистості дитини, зокрема, вмінь необхідних для навчання протягом життя та становлення педагога-дизайнера, який готовий реалізовувати гру як наскрізний

підхід у своїй професійній діяльності. Метою проєкту є сприяння розвитку якості освіти через всебічний розвиток дитини, зокрема компетентностей, необхідних для навчання упродовж життя та становлення педагога-фасилітатора, який прагне відійти від педагогіки копіювання, шаблонування, практики однієї правильної відповіді та нав'язування свого бачення дитині. В основу взаємодії дорослого та дитини покладено підхід «навчання через гру».

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

У межах реалізації Міжнародного проєкту «Сприяння освіті тренерами the LEGO Foundation» організовано проведення заходів для закладів дошкільної освіти Харківської області, учасників проєкту:

- онлайн-зустріч за темою «Новий погляд на розвиток креативності» для педагогів ЗДО Харківської області, учасників проєкту (27.03.2025; спікер Ганна ШВАРОВА, тренерка the LEGO Foundation; 34 учасники);
- «Марафон презентацій» до Всеукраїнського фестивалю «Play Fest» у дистанційному форматі (04.06.2025; 26 закладів-учасників);
- Всеукраїнський фестиваль «Play Fest», у дистанційному форматі (11.06.2025; 26 закладів-учасників);
- Всеукраїнська організаційна онлайн-зустріч для учасників фестивалю «Play Fest-2026» для педагогів ЗДО, учасників проєкту (21.10.2025; спікер Оксана РОМА, керівник освітніх проєктів The LEGO Foundation; 420 учасників, із них 50 представників від ЗДО Харківської області).

Проблеми, з якими зіткнулися учасники:

- Складнощі з доступом до Інтернету вплинули на активність дітей і батьків у дистанційній формі роботи.

Заходи, що плануються у 2026 році:

- Онлайн-зустріч для учасників проєкту Харківської області «Проектна робота в закладі дошкільної освіти» (січень 2026 року).
- Онлайн-зустріч щодо реалізації проєкту «Архітектурні дива світу» в межах фестивалю «Play Fest-2026» (березень-квітень 2026 року).
- Всеукраїнський фестиваль «Play Fest» у дистанційному форматі (травень 2026 року).

«Skills and Well-being In Teacher Learning Opportunities» (SWITLO) в Харківській області»

(упроваджується Британською Радою в Україні за підтримки МОНУ)

Регіональні координатори проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Ольга МОЛІНА, методист Центру методичної та аналітичної роботи.

Заклади освіти, які беруть участь: проєкт відкритий для всіх закладів освіти Харківської області.

Терміни реалізації: листопад 2023 року – березень 2026 року.

Інформація про проєкт:

У проєкті використовується підхід Британської Ради – Групи професійної майстерності (Teacher Activity Groups (TAGs)).

Основна ідея – навчання один від одного. Цей підхід забезпечує можливість сталого та безперервного професійного розвитку. Роль лідера групи професійної майстерності полягає у створенні середовища, у якому вчителі можуть обмінюватися ідеями, ділитися ресурсами та разом вдосконалюватись професійно.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

– У Харківській області створено 12 професійних спільнот учителів англійської мови. Групи проводили зустрічі раз на місяць протягом 2024/2025 н.р. Зустрічі відбувалися у форматі тренінгів, де учасники брали активну участь в обговоренні, виконували інтерактивні завдання; велика увага приділялася рефлексії власної професійної діяльності;

– 20.08.2025 під час серпневої сесії професійної спільноти керівників ТМО вчителів іноземних мов було акцентовано увагу на можливості взяти участь у проєкті, доведено інформацію про реєстрацію і відбір учителів англійської мови на тренінг у межах проєкту SWITLO;

– 02-04.11.2025 у м. Львів п'ять учителів англійської мови закладів ЗСО Харківської області пройшли навчання для лідерів спільнот на тренінгу, організованому Британською Радою в Україні.

Заходи, що плануються у 2026 році:

– Зустріч представників Британської Ради в Україні з методистами ОІППО.

«English and New Competencies for Ukrainian Reformed School Education» (ENCOURSE)

(впроваджується Британською Радою в Україні за підтримки МОНУ)

Регіональні координатори проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Ольга МОЛІНА, методист Центру методичної та аналітичної роботи.

Заклади освіти, які беруть участь: проєкт відкритий для всіх закладів освіти Харківської області.

Терміни реалізації: з листопада 2024 року.

Інформація про проєкт:

Метою проєкту є підтримка вчителів англійської мови у впровадженні реформи НУШ та нових стандартів профільної середньої освіти, що стосуються компетенції медіації у викладанні та навчанні англійської мови. Курс професійного розвитку ENCOURSE відповідає вимогам Державного стандарту профільної середньої школи та розроблений для українських освітян з урахуванням найкращих практик провідних британських експертів.

У рамках зазначеного проєкту Британською Радою в партнерстві з Міністерством освіти і науки України та спільно з провідними фахівцями Великої Британії у галузі викладання англійської мови розроблено курс

професійного розвитку ENCOURSE. Курс розроблений для очного формату, проводиться на базі ОІППО, де можливий очний формат.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

– 25-26 березня 2025 року в м. Львів Британською Радою проведено семінар-практикум для методистів англійської мови ОІППО, в якому взяла участь Ольга МОЛІНА, методистка Центру методичної та аналітичної роботи (сертифікат 16 год);

– 20.08.2025 під час серпневої сесії професійної спільноти керівників ТМО вчителів іноземних мов було акцентовано увагу на можливості взяти участь у проєкті, доведено інформацію про реєстрацію і відбір учителів англійської мови на курс професійного розвитку ENCOURSE;

– Протягом листопада-грудня 2025 року відбулася третя хвиля навчання проєкту ENCOURSE. 9 учителів англійської мови закладів ЗСО Харківської області успішно пройшли навчання на курсі ENCOURSE.

Заходи, що плануються у 2026 році:

– Зустріч представників Британської Ради в Україні з методистами ОІППО;

– Четверта хвиля навчання проєкту ENCOURSE.

Швейцарсько-український проєкт DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» Національне пілотування системи профорієнтації дітей і підлітків у громадах

(реалізується ГО DOCCU у партнерстві з Цюрихським педагогічним університетом (Швейцарія) за підтримки Швейцарії, представленої Швейцарським бюро співробітництва в Україні, та МОНУ)

Регіональний координатор проєкту: Людмила ЛУЗАН, проректор з навчальної роботи, канд. пед. наук.

Регіональні ментори національного пілотування системи професійної орієнтації дітей та підлітків: Тетяна ГОРБЕНКО, Катерина СКРИПКА, Марія АСТАХОВА.

Заклади освіти, які беруть участь: 10 територіальних громад Харківської області та 2 райони м. Харкова: Златопільська МГ Лозівського району, Липецька СГ Харківського району, Люботинська МГ Харківського району, Наталинська СГ Берестинського району, Печенізька СГ Чугуївського району, Пісочинська СГ Харківського району, Савинська СГ Ізюмського району, Сахновщинська СГ Берестинського району, Слобожанська МГ Чугуївського району, Чугуївська МГ Чугуївського району, Індустріальний та Новобаварський райони м. Харкова.

Терміни реалізації: 2024 – 2025 роки. Продовжено на 2025 – 2027 роки.

Інформація про проєкт:

Швейцарсько-український проєкт міжнародної технічної допомоги DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» щодо розбудови спроможності органів місцевого самоврядування в упровадженні реформи

децентралізації у сфері освіти, включає стратегії відновлення та розвитку освіти та їх реалізацію, розвитку співробітництва територіальних громад у сфері освіти та трансформацію шкіл (включно в сільській місцевості) в освітні центри ТГ, упровадження більш демократичного та відповідального управління закладами освіти, з одного боку, і посиленню їх ролі в громадському житті – з іншого. У межах проєкту реалізується Ініціатива «Стаємо сильнішими разом!». У межах проєкту реалізується Національне пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків у громадах. Упровадження сучасної, компетентнісно орієнтованої системи професійної орієнтації дітей та підлітків у межах національного пілотування проєкту DECIDE відповідає цілям Нової української школи та сприяє сталому розвитку територіальних громад.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

– Проведено організаційну роботу команди майстер-тренерів з числа науково-педагогічних працівників КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» щодо продовження реалізації проєкту.

– Здійснено аналіз освітніх програм курсів підвищення кваліфікації з питання інтеграції тематичного спецкурсу «Стаємо сильнішими разом!» як окремого модуля в зазначені вище освітні програми КПК.

– Підготовлено лист керівникам місцевих органів управління освітою, закладів освіти обласного підпорядкування про реєстрацію на онлайн-навчання педагогічних працівників.

– Проінформовано ЗДО, ЗЗСО про можливість додаткового залучення працівників до навчання за програмами ОДГ/ОПЛ. Підготовлено гугл-форму для додаткової реєстрації.

– Проведено методичний семінар-тренінг для працівників ІРЦ, практичних психологів та інших педагогічних працівників закладів освіти області, які працюють з дітьми з ООП, за програмами підвищення кваліфікації фахівців (консультантів) ІРЦ з таких питань:

- надання корекційно-розвиткових послуг дітям з ООП фахівцями ІРЦ за додатковими угодами з закладами освіти;

- надання методичної допомоги закладам освіти фахівцями ІРЦ в складі команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП.

– Здійснено моніторинг участі педагогічних працівників у проєкті.

– 18 листопада 2025 року відбулася перша регіональна організаційна зустріч з представниками територіальних громад у рамках проєкту. У роботі I регіональної сесії взяли участь представники громад Харківської області, серед них — кар’єрні радники, кар’єрні координатори, відповідальні працівники ЦПРПП, фахівці відділів освіти, директори закладів загальної середньої освіти (49 осіб, у тому числі 7 осіб – м. Харків). Учасники долучилися до спільного обговорення ключових питань і формування напрямів подальшої взаємодії. Під час зустрічі було розглянуто важливі аспекти Національного пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків у громадах (Людмила ЛУЗАН, Марія АСТАХОВА, Тетяна ГОРБЕНКО, Катерина СКРИПКА). Захід став важливим стартом регіональної взаємодії у впровадженні сучасної системи профорієнтації

дітей та підлітків, що відповідає цілям Нової української школи та сприяє сталому розвитку територіальних громад.

– 15–17 грудня 2025 року у місті Львів відбулася експертна сесія «Формування дієвої системи профорієнтації дітей та підлітків як спільна справа освіти, влади та бізнесу» (Марія АСТАХОВА, Тетяна ГОРБЕНКО, Катерина СКРИПКА). Експертна сесія проходила у форматі триденного інтенсиву та була спрямована на посилення спроможності регіональних команд до масштабування профорієнтаційних рішень у громадах. Учасники працювали над формуванням спільного бачення моделі профорієнтації в територіальних громадах, обговорювали механізми міжсекторальної взаємодії та роль інституцій післядипломної педагогічної освіти у супроводі змін; опановували шляхи практичної реалізації курсу за вибором «Професії» для учнів 8–9 класів ЗЗСО, зокрема на організацію профорієнтаційних занять і екскурсій як інструментів усвідомленого професійного вибору; набули менторських, методичних та управлінських компетентностей, необхідних для підготовки кар'єрних радників і здійснення менторського супроводу педагогічних працівників, упровадження програм підвищення кваліфікації з кар'єрного супроводу дітей та підлітків. Участь команди ХАНО в експертній сесії підтвердила активну роль Харківської області у формуванні та впровадженні сучасної, компетентнісно орієнтованої системи професійної орієнтації дітей та підлітків у межах національного пілотування проєкту DECIDE.

Заходи, що плануються у 2026 році:

– Заплановано проведення методичних семінарів-тренінгів «Кар'єрний супровід дітей та підлітків у закладах освіти (за матеріалами курсу «Професії»)».

Цільова аудиторія: педагогічні працівники (кар'єрні радники) пілотних ЗЗСО із територіальних громад, які є учасницями національного пілотування проєкту DECIDE.

ВСЕУКРАЇНСЬКІ З МІЖНАРОДНОЮ ПІДТРИМКОЮ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

«Підтримка професійного розвитку вчителів французької мови»

(за підтримки Посольства Франції в Україні та Французького інституту в Україні)

Регіональні координатори проєкту: Галина ДЕГТЯРЬОВА, завідувач кафедри сучасних методик навчання КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», доктор пед. наук; Грінченко О.В., вчитель французької мови КЗ «Харківський ліцей № 112 Харківської міської ради», викладач кафедри сучасних методик навчання.

Заклади освіти, які беруть участь: КЗ «Харківський ліцей № 112 Харківської міської ради».

Терміни реалізації: 2024 – 2026 роки.

Інформація про проєкт:

Метою проєкту є вдосконалення професійних навичок вчителів французької мови та немовних дисциплін, які викладаються французькою мовою. З наголосом на найновітніші методики навчання та використання нових інформаційних технологій у сфері освіти, зокрема, для викладання іноземних мов, ці навчальні курси дозволять українським вчителям ознайомитися з новітніми методиками, застосовувати їх на практиці під час роботи на уроці, розвинути мережу професійних контактів, а також мати під час семінарів практику французької мови з носіями мови.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

– У семінарі-тренінгу для фахівців обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти, які проводять курси для вчителів французької мови та керівників українських двомовних навчальних закладів, взяла участь ГРІНЧЕНКО Олена, учитель вищої категорії, учитель-методист Комунального закладу «Харківський ліцей № 112 Харківської міської ради», яка викладає на курсах підвищення кваліфікації для вчителів французької мови в КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (м. Люблін, 12 – 14 травня 2025 року).

Заходи, що плануються в межах проєкту у 2026 році

Передбачено включення відповідної тематики та змісту навчального контенту занять на курсах підвищення кваліфікації вчителів французької мови.

«Майстерклас: навчання для тренерів НУШ у 7-9 класах»

(реалізується у межах заходів ЮНЕСКО з підтримки професійного розвитку вчителів в Україні за фінансової підтримки Global Partnership for Education (GPE) громадською спільнотою «Освіторія» у співпраці з МОНУ)

Регіональний координатор проєкту: Людмила ЛУЗАН, проректор з навчальної роботи, канд. пед. наук.

Заклади освіти, які беруть участь: ЗЗСО Харківської області.

Терміни реалізації: 2025 рік.

Інформація про проєкт:

Навчання тренерів у межах проєкту проводиться з метою підвищення спроможності тренерів закладів післядипломної педагогічної освіти щодо сучасних підходів до викладання та оцінювання відповідно до вимог нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

До навчання в межах проєкту долучилися: Оксана РУМЯНЦЕВА-ЛАХТІНА, старший викладач кафедри сучасних методик навчання, доктор філософії в галузі знань «Гуманітарні науки» зі спеціальності «Філологія»; Ірина ВОЛКОВА, ст. викладач секції культури здоров'я, психологічної та інклюзивної освіти кафедри освітнього менеджменту та виховання; Олена

БАЙНАЗАРОВА, старший викладач секції культури здоров'я, психологічної та інклюзивної освіти катедри освітнього менеджменту та виховання.

Науково-педагогічні працівники Академії взяли участь у заходах в межах проекту:

- вебінар «Наскрізнi вміння на уроках мовно-літературної галузі: виклик чи можливість?», спікер А. Онатій (14.03.2025, МОН, «Освіторія»);

- вебінар «Інтегровані уроки літератури: креативні прийоми, інноваційні інструменти, дієві методики», спікер Л. Таболіна (20.03.2025, МОН, «Освіторія»);

- серія вебінарів для координаторів освітньої галузі «Фізична культура» (березень 2025 року);

- серія вебінарів для координаторів освітньої галузі «Технології» (березень 2025 року).

Проект завершено в 2025 році.

«Перезавантаження НУШ: 1 - 4 класи»

(ініційований ГС «Освіторія» у партнерстві з МОНУ за підтримки глобального фонду Education Cannot Wait (ECW) у межах Багаторічної програми стійкості #MYRPUA для України)

Регіональний координатор проекту: Людмила ЛУЗАН, проректор з навчальної роботи, канд. пед. наук.

Заклади освіти, які беруть участь: ЗЗСО Харківської області.

Терміни реалізації: травень 2025 року – травень 2026 року.

Інформація про проект:

Тренерами проекту стали старші викладачі секції «Нова українська школа» катедри методики дошкільної та початкової освіти (Ольга ГЕЗЕЙ та ОКСАНА ЗАЛІСЬКА).

Основна мета проекту полягає в підтримці реформи Нової української школи та забезпеченні підвищення кваліфікації вчителів початкової школи, які стикаються з новими викликами в умовах воєнних дій та наявності освітніх втрат учнівства.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

Відповідно до наказу МОН України від 24.02.2025 № 1/3536-25 «Про реалізацію проекту для навчання вчителів «Перезавантаження НУШ: 1-4 класи» представниками від КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» були визначені для проходження навчання як регіональні тренери старші викладачі кафедри методики дошкільної та початкової освіти Гезей Ольга Михайлівна та Заліська Оксана Миколаївна. Під час навчання вони пройшли онлайн курс на платформі О. Університет (15 год) та офлайн навчання, організоване ГО «Освіторія» 11.04 – 13.04.2025 у м. Києві. За результатами навчання одержали сертифікати тренерок, що надало право проводити тренінги для вчителів початкової школи за програмою «Перезавантаження НУШ: 1-4 класи. Практичні аспекти».

Курс підвищення кваліфікації розроблений на основі Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) з урахуванням змін, що відбудуться після його оновлення та відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників».

Особливістю проєкту є те, що навчання проводиться в **офлайн-форматі**. Офлайн навчання педагогічних працівників було організовано згідно листом МОН України від 08.05.2025 № 1/9490-25 «Про підвищення кваліфікації вчителів початкових класів у межах проєкту «Перезавантаження НУШ: 1-4 класи». Тренерами створено план проведення тренінгу, визначено мету та очікувані результати. **Метою тренінгу є:** формування компетентностей, необхідних для успішної реалізації реформи Нова українська школа в 1-4-х класах за кризових умов. **Очікувані результати навчання:** учасники / учасниці

– розумітимуть особливості організації роботи у змішаному та дистанційному форматах навчання в початковій школі, адаптуючи стратегії відповідно до потреб учнів та сучасних викликів;

– ознайомляться з інтерактивними методами для подолання освітніх втрат, особливостями розвитку навичок 4К учнівства;

– оволодіють навичками здійснення інклюзивного навчання, підтримуючи дітей з особливими освітніми потребами та створюючи безпечне освітнє середовище, прийомами роботи з батьками, застосовуючи принципи педагогіки партнерства для підтримки навчання.

Навчання на тренінгу пройшли вчителі початкових класів, учителі-предметники, які викладають у початкових класах, асистенти вчителів інклюзивних класів початкової школи (табл. 5):

Таблиця 5

Навчання на тренінгу «Перезавантаження НУШ: 1 – 4 класи»

№ з/п	Термін навчання	Адміністративна одиниця	Місце проведення	К-ть груп	К-ть осіб
м. Харків					
1.	07.06 - 08.06.2025	Основ'янський район ХМР	ХЛ № 10	2	54
2.	11.08- 12.08.2025	Шевченківський район ХМР	Метрошкола «Перемога»	2	50
3.	27.10- 28.10.2025	Слобідський район ХМР	Метрошкола «Спортивна»	2	51
4.	29.10- 30.10.2025	Холодногірський район ХМР	ХЛ № 18	2	49
Разом				8	204
Сільські та міські громади Харківської області					
5.	31.05; 14.06.2025	Солоницівська СГ Харківського району	Солоницівський ліцей № № 3	3	75
6.	27.09; 11.10.2025				

7.	14.08-15.08.2025	Лозівська МГ Лозівського району	Лозівський ліцей № 7	4	111
8.	18.08-19.08.2025				
9.	27.09; 11.10.2025	Наталинська СГ Берестинського району	Наталинський ліцей	1	27
10.	31.10-01.11.2025	Берестинська МГ Берестинського району	Берестинський ліцей № 4	2	54
Разом				10	267
Усього				18	471

На тренінгах слухачі залучалися до визначення мети та очікуваних результатів навчання, дискусій з питань «Чи потрібно оновлювати ДСПО? Яким ви бачите оновлений ДСПО?», «Дані й матеріали ЗЗМЯПО. Ступінь їх корисності для об'єктивного оцінювання в початковій школі», «Що таке освітні втрати?», працювали в парах та групах. Тренери використовувалися інтерактивні вправи: «Асоціації», «Дерево рішень», «Плюс – мінус – цікаво», «5-3-1», «Банк ідей». Була проведена практична робота з використання цифрових інструментів для створення інтерактивних уроків (Geniall, Interacty, Gynzy) та творчої взаємодії (Bing, Toy Theater). Для самостійної роботи слухачам були запропоновані педагогічні ситуації. Також було проведено вхідне та підсумкове анкетування учасників тренінгу за такими питаннями:

- рівень розуміння концептуальних основ реформи НУШ та міжнародного контексту змін у шкільній освіті України;
- рівень знань щодо формування ключових компетентностей та наскрізних умінь учнів та учениць початкової школи;
- вміння і досвід в організації дистанційного та змішаного навчання в початковій школі;
- рівень знань щодо створення компетентнісних завдань для учнів початкової школи;
- рівень розуміння принципів інтеграції навчальних дисциплін у початковій школі;
- рівень знань про організацію інтерактивного навчання (робота в групах/парах) для подолання освітніх втрат учнівства;
- рівень обізнаності та досвіду в організації інклюзивного навчання;
- **рівень досвіду у врегулюванні конфліктів в освітньому середовищі з урахуванням результативності;**
- рівень обізнаності з технологією розвитку навичок 4К у початковій школі.

За результатами анкетування можна зробити висновки, що в учасників тренінгів **підвищився рівень таких знань і компетентностей:**

- розуміння концептуальних основ реформи НУШ на 40 %, але 38 % респондентів вбачають труднощі реалізації концептуальних основ реформи в умовах війни
- знань щодо формування ключових компетентностей та наскрізних умінь учнів та учениць початкової школи, досвід в організації дистанційного та змішаного навчання в початковій школі на 29 %,

- обізнаності та досвіду в організації інклюзивного навчання на підвищився на 40 %, але 4 % слухачів потребують додаткових знань та підтримки з цього питання
- обізнаності з технологією розвитку навичок 4К на 53 %, але 24 % респондентів вказали, що мають уявлення про технологію, але не розуміють як її застосовувати на уроці.

Заходи, що плануються у 2026 році:

- Реалізація проєкту «Перезавантаження НУШ» продовжується. Заплановано 2 тренінги з учителями Швеченківського району ХМР (01.01 та 24.01.2026).
- Результати опитування учасників тренінгу обговорено на засіданні кафедри методики дошкільної та початкової освіти та враховано для визначення тематики курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів.
- Схвалено до розроблення освітню програму курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів за темами «Формування наскрізних умінь у молодших школярів» (термін упровадження – з січня 2026 року), «Оновлена початкова школа: ключові аспекти» (термін упровадження – з січня 2026 року).
- Схвалено до розроблення освітню програму курсів підвищення кваліфікації для асистентів вчителів інклюзивних класів початкової школи за темою «Інклюзивна освіта: виклики і ресурси початкової школи».

Програма підвищення кваліфікації «СЕН "Зерна": розвиток соціально-емоційних навичок та підтримка благополуччя дітей і педагогів» для вчителів початкової та базової (5-6 класи) школи

(розробники програми: The LEGO Foundation, Лабораторія з екологічних підходів до соціально-емоційного навчання Гарвардської вищої школи освіти)

Регіональний координатор проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук.

Заклади освіти, які беруть участь: усі заклади освіти Харківської області.

Терміни реалізації: 2025 – 2026 роки.

Інформація про проєкт:

Реалізація проєкту відбувається в межах Меморандуму про взаємопорозуміння між МОНУ та міжнародним фондом the LEGO Foundation щодо співпраці у сфері освіти та науки у партнерстві з Лабораторією з екологічних підходів до соціально-емоційного навчання Гарвардської вищої школи освіти. Програма СЕН «Зерна» спрямована на створення середовища, що сприятиме ефективному розвитку соціально-емоційних навичок дітей.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

Комунальним вищим навчальним закладом «Харківська академія неперервної освіти» у 2025 році організовано роботу щодо **підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, класних керівників (5-6 класи) закладів загальної середньої освіти за програмою «СЕН "Зерна": розвиток**

соціально-емоційних навичок та підтримка благополуччя дітей і педагогів»
(у форматі онлайн-тренінгів).

Зміст тренінгів сприяє неперервному професійному розвитку вчителів, удосконаленню їхніх професійних компетентностей, зокрема щодо розвитку наскрізних умінь та соціально-емоційних навичок здобувачів освіти та підтримки благополуччя дітей та педагогів.

Проведення зазначених тренінгів у Харківській області відбувається із залученням регіональних тренерів, список яких затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 20.10.2023 № 1275. До команди тренерів увійшли науково-педагогічні та педагогічні працівники Академії, заступники директорів та вчителів ЗЗСО Харківської області та м. Харкова, консультанти ЦПРПП.

Усього протягом року проведено **156 тренінгів**, навчанням на яких охоплено **4007 педагогічних працівників**. Сертифікати про підвищення кваліфікації обсягом 8 годин (0,3 кредиту ЄКТС) розміщені на сайті Академії в розділі «Публічна інформація. Накази з основної діяльності».

Проблеми, із якими зіткнулися учасники:

- перенасиченість різними формами навчання;
- емоційна виснаженість вчителів;
- складність умов: проблеми з інтернетом, електроенергією тощо;
- вчителі базової школи не дуже добре сприймають принцип інтеграції, тому можливості інтеграції змісту програми СЕН Зерна викликають у них труднощі.

Заходи, що плануються на 2026 рік.

На період з січня по березень 2026 року заплановано проведення навчальних тренінгів за відповідною програмою.

«Упровадження Політики забезпечення безпеки дітей у закладах дошкільної освіти»

(організатори: МОНУ та міжнародна гуманітарна організація «Save the Children» в Україні)

Регіональний координатор проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук.

Заклади освіти, які беруть участь: усі ЗДО Харківської області.

Терміни реалізації: 2025 – 2026 роки.

Інформація про проєкт:

Проєкт реалізується з метою розвитку професійних компетентностей педагогічних працівників закладів дошкільної освіти щодо створення надійної системи захисту для забезпечення благополуччя та захисту дітей у системі дошкільної освіти.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

– 03-05.06.2025 у м. Києві відбувся тренінг для тренерів задля впровадження Політики забезпечення безпеки дітей у закладах дошкільної освіти для представників закладів післядипломної педагогічної освіти щодо реалізації Операційної цілі 1.1.1. «Освітній простір надавачів послуг освіти для дітей раннього та дошкільного віку є безпечним та інклюзивним» Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння між представництвом Сейв зе Чілдрен Інтернешнл в Україні та Міністерством освіти і науки України. У заході взяли участь Наталія КАПУСТИНА, методист Центру виховання та розвитку особистості, Тетяна ЧОТІЙ, методист Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти, Світлана ЖДАНОВА викладач та Оксана ЗАЛІСЬКА, старший викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти.

– Поінформовано спеціалістів МОУО, директорів (консультантів) ЦПРПП, методистів ВОМ районів м. Харкова, які опікуються дошкільною освітою, про особливості впровадження проєкту із реалізації Політики забезпечення безпеки дітей у закладах дошкільної освіти в Харківській області під час вебінару «Аналіз роботи закладів дошкільної освіти у 2024/2025 н.р., завдання на літній період та на 2025/2026 н.р.», ДНіО (13.06.2025, виступ Алли ОСТАПЕНКО проєктора з науково-методичної роботи, канд. пед. наук, регіонального координатора проєкту).

23 грудня 2025 року КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» спільно з Департаментом освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації за участі Східного міжрегіонального управління Державної служби якості освіти проведено вебсемінар за темою «Аналіз роботи закладів дошкільної освіти у 2025 році та завдання на 2026 рік».

Під час заходу розкрито основні підходи до реалізації Політики забезпечення безпеки дітей у закладі дошкільної освіти, окреслено завдання методичних служб щодо забезпечення якісної організації діяльності закладів дошкільної освіти Харківської області в сучасних умовах, актуалізовано питання професійного розвитку педагогічних працівників закладів дошкільної освіти щодо забезпечення безпеки дітей у ЗДО в 2026 році. У вебсемінарі брали участь 96 осіб.

Заходи, що плануються в межах проєкту в 2026 році:

- організувати проведення циклу вебінарів для педагогів ЗДО за темою «Забезпечення безпеки дітей у закладах дошкільної освіти»;
- інформувати педагогів закладів дошкільної освіти про особливості забезпечення безпеки дітей у закладах дошкільної освіти під час навчальних занять на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

ВСЕУКРАЇНСЬКІ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

«Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»

(наукові керівники: Рогова Віра Борисівна, заступник Міністра освіти і науки України; Завалевський Юрій Іванович, доктор педагогічних наук, професор, Перший заступник директора ДНУ «ІМЗО»; Топузов Олег Михайлович, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України, віце-президент НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН)

Регіональні координатори проєкту:

МЕДЯНИК Олена, головний спеціаліст відділу загальної середньої, позашкільної освіти та ліцензування освітньої діяльності управління освіти Департаменту освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації (координатор від регіону);

Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук;
Юлія РАДЧЕНКО, методист Центру методичної та аналітичної роботи.

4 пілотні заклади – учасники проєкту:

Комунальний заклад «Богодухівський ліцей № 2» Богодухівської міської ради Богодухівського району Харківського району,

Комунальний заклад «Хорошівський ліцей Безлюдівської селищної ради»,

Берестинський ліцей № 1 імені Олександра Копиленка Берестинської міської ради Харківської області,

Комунальний заклад «Харківський ліцей № 12 Харківської міської ради».

Терміни реалізації: 2021 – 2027 роки.

Інформація про проєкт:

Мета реалізації інноваційного проєкту — розробити, науково обґрунтувати та експериментально перевірити навчально-методичне забезпечення закладів загальної середньої освіти на засадах концепції «Нова українська школа» в умовах реалізації Державного стандарту.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

У межах реалізації Всеукраїнського інноваційного освітнього проєкту фахівцями КВНЗ «ХАНО» у **I півріччі 2025 року** розроблено програми та проведено низку обласних постійно діючих онлайн-семінарів з питань впровадження навчально-методичного забезпечення для учителів пілотних закладів загальної середньої освіти Харківської області (у дистанційному форматі), в яких активну участь узяли зовнішні стейкхолдери, а саме:

– Василь ТЕРЕЩЕНКО, проєктний менеджер з моніторингу ефективності впровадження НУШ Команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України, канд. філ. наук;

– Ольга ПРОСІНА, директорка Центру післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, канд. пед. наук, доцент;

– Ірина КРАСУЦЬКА, головна редакторка УОВЦ «Оріон»;

– Світлана В'ЯЗОВИК, спеціалістка відділу зв'язків з громадськістю видавництва «Генеза»;

– Юлія МАНДРЕНКО, керівниця методичної служби видавництва «Ранок»;

– Галина КУЗНЕЦОВА, методистка з англійської мови видавництва "Ранок", спікерка проєкту з носіями мови "Explore Together", тренерка проєкту «Наздоженемо: курс про подолання освітніх втрат», експертка з питань сертифікації педагогічних працівників;

– Дарина КУЦ, спікерка, методистка видавництва «Ранок», учитель української мови та літератури;

– Олена ШТИК, методистка з мистецтва видавництва «Ранок»;

– Олександра ЕЛІЙВ, методистка видавництва «Ранок»;

– Тетяна СВІТЛИЧНА, вчителька КЗ «Харківський ліцей № 112 Харківської міської ради», переможець обласного фестивалю «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують»;

– Тетяна РУДЬ, вчителька КЗ «Лозівський ліцей №10 Лозівської міської ради Харківської області», переможець обласного фестивалю «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують»

– та методисти Центру методичної та аналітичної роботи Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти».

Центром методичної та аналітичної роботи (завідувач Юлія ПОСМІТНА) протягом I півріччя 2025 року проведено низку заходів для вчителів пілотних закладів освіти з метою надання методичної допомоги та забезпечення організаційно-методичного супроводу педагогів пілотних шкіл Харківської області щодо експериментального впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти у 8-х класах НУШ (таблиця 6).

Таблиця 6

**Обласні онлайн-семінари в межах реалізації Інноваційного освітнього проєкту
всукраїнського рівня «Розроблення і впровадження навчально-методичного
забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного
стандарту базової середньої освіти»
(I півріччя 2025 року)**

№ з/п	Дата	Теми і форми заходів	Категорія учасників	Відповідальні	Кіль-ть учасників
1.	28.02.2025	Онлайн-конференція за темою «Забезпечення організаційно-методичного супроводу педагогів пілотних шкіл Харківської області щодо експериментального впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти у 8-х класах НУШ»	учителі предметів різних освітніх галузей пілотних шкіл Харківської області	Остапенко А.С., Посмітна Ю.А., Григорович О.В., Зайцева О.А., Кравченко З.І., Клімова С.В. Моліна О.О., Радченко Ю.В., Саввіч О.М., Синиця Л.А., Федченко С.Г., Яценко Г.С.	50
2.	31.03.2025	Практичний семінар за темою «Проблеми й шляхи виявлення та подолання освітніх втрат у 8-му класі НУШ: ідеї та рішення»	учителі предметів різних освітніх галузей пілотних шкіл Харківської області	Посмітна Ю.А., Радченко Ю.В.	44
3.	30.04.2025	Консультаційна зустріч за темою «Впровадження змісту	учителі предметів	Посмітна Ю.А., Радченко Ю.В.,	16

		мовно-літературної освітньої галузі Державного стандарту базової середньої освіти у пілотних класах Нової української школи»	мовно-літературної освітньої галузі пілотних шкіл Харківської області	Клімова С.В.	
4.	28.05.2025	Консультаційна зустріч «Впровадження навчально-методичного забезпечення для 8-х класів закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти за <i>технологічною та мистецькою освітніми галузями</i> ».	учителі предметів мистецької та технологічної освітніх галузей пілотних шкіл Харківської області	Посмітна Ю.А., Синиця Л.А.	7
5.	11.06.2025	Консультаційна зустріч «Впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в <i>громадянській та історичній освітній галузі</i> в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»	учителі предметів громадянської та історичної освітньої галузі пілотних шкіл м. Харкова та Харківської області	Посмітна Ю.А., Яценко Г.С.	8
Усього 125 учасників заходів					

Усього протягом **I півріччя 2025 року** фахівцями КВНЗ було проведено **5** методичних заходів щодо розширення професійних компетентностей педагогічних працівників пілотних шкіл через надання науково-методичної та практичної допомоги з питань підвищення якості викладання навчальних предметів різних освітніх галузей у 7-8-х класах НУШ, в яких активну участь взяли **125** осіб, серед яких: спеціалісти Команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України та фахівці Центру післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, учителі 4 пілотних закладів загальної середньої освіти області, учителі ЗЗСО м. Харкова та Харківської області, представники українських видавництв.

Проблеми, із якими зіткнулися учасники проєкту:

Виявлено такі основні проблеми впровадження означеного пілотного проєкту:

- **невчасність отримання підручників (або їх частин) учителями пілотних 8 класів**, а також навчально-методичних посібників з різних навчальних предметів для викладання у 8-му пілотному класі;
- **відсутність на кінець 2024/2025 навчального року підручників для 9 пілотного класу** для своєчасного та якісного планування роботи учителів-пілотників у наступному 2025/2026 навчальному році;
- **неефективна організація розподілу навчального навантаження** адміністрацією ЗЗСО (учителі дізнаються про педагогічне навантаження безпосередньо перед початком навчального року, що впливає на оптимізацію та якість організації освітнього процесу протягом навчального року, відсутність поділу класу на групи (інформатична освітня галузь);

– розробка підсумкових робіт за групами результатів та оцінювання учнів за групами результатів за громадянською та історичною, технологічною та мистецькою, мовно-літературною освітніми галузями.

У II півріччі 2025 року відповідно до плану було проведено **3 заходи**, зокрема консультативні зустрічі за освітніми галузями з таких тем:

– «Упровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в природничій освітній галузі в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» (05.09.2025);

– «Особливості викладання навчальних предметів **соціальної та здоров'язбережувальної освітніх галузей і фізичної культури** в 9 класах НУШ в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти й упровадження нової оцінювальної парадигми» (22.10.2025);

– «Особливості впровадження навчально-методичного забезпечення для 9-х класів закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти за **математичною та інформатичною освітніми галузями**» (19.12.2025).

Заходи, що плануються у 2026 році:

– Вебконференція для заступників директорів із НВР, вчителів-предметників, класних керівників, практичних психологів із теми «Психологічний та профорієнтаційний супровід учнів 9-х класів НУШ у період освітнього переходу» (лютий 2026);

– Вебсемінар-практикум для заступників директорів із НВР та вчителів-предметників, які викладають у 9 класах НУШ, із теми «Моніторинг результатів навчання здобувачів освіти у пілотних 9-х класах НУШ як засіб виявлення та подолання навчальних втрат: аналітичні підходи» (березень 2026);

– Підсумкова вебконференція «Результати пілотування в умовах реалізації Держстандарту базової середньої освіти НУШ: досвід, що формує майбутнє української освіти» (червень 2026).

«Організаційні та науково-методичні умови створення STEM-центрів»

(науковий керівник: Завалевський Юрій Іванович, доктор педагогічних наук, професор, Перший заступник директора ДНУ «ІМЗО»;

автор ініціативи: Дзюба Антон Миколайович, голова правління благодійної організації «Благодійний фонд «Фонд освітніх ініціатив»)

Регіональні координатори проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Ліна ПАВЛОВА, методист Центру медіа та інформаційних технологій.

Заклади освіти, які беруть участь:

КЗ «Богодухівський ліцей № 2» Богодухівської міської ради
Богодухівського району Харківської області,

Берестинський ліцей № 1 імені Олександра Копиленка Берестинської
міської ради Харківської області,

КЗ «Харківський ліцей № 12 Харківської міської ради»,

КЗ «Хорошівський ліцей Безлюдівської селищної ради»,

КЗ «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради».

Терміни реалізації: 2022 – 2027 роки.

Інформація про проєкт:

STEM-освіта є одним із актуальних напрямів інноваційного розвитку сучасної української школи. Простір STEM-освіти включає мережу зацікавлених закладів освіти різних типів, STEM-центрів, спільноту ранніх послідовників інновації, STEM-педагогів, та власне зміст – освітні програми STEM-спрямування для розвитку та кар'єрного супроводу молоді.

Метою інноваційного освітнього проєкту є створення регіонально розподіленої мережі обласних STEM-центрів як обласних хабів освітніх хай-тек Національного освітнього технопарку та їх локальних філій (мережеві ресурсні центри), що дасть змогу сформувати організаційні та науково-методичні механізми підтримки сталого розвитку STEM-освіти в Україні.

Заходи, що були проведені протягом III (формувального) етапу інноваційного освітнього проєкту:

У зв'язку із збройною агресією росії у 2022 році, постійними обстрілами міста та області діяльність КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (далі – Академія) зазнала суттєвих організаційних змін, а саме основну (освітню) діяльність було організовано за гнучким режимом у змішаній (очно-дистанційній) формі. Але і в цих умовах діяльність Академії було спрямовано на реалізацію заходів III (формувального) етапу всеукраїнського інноваційного освітнього проєкту «Організаційні та науково-методичні умови створення STEM-центрів».

Функції обласного STEM-хабу та координатора реалізації інноваційного освітнього проєкту виконує Центр медіа та інформаційних технологій у співпраці з іншими кафедрами та методичними центрами Академії.

Концептуальні засади забезпечення організаційних і науково-методичних умов функціонування STEM-хабу базуються на системному підході, інноваційності, міждисциплінарності, практичній орієнтації, адаптації до індивідуальних потреб учасників освітнього процесу, взаємодії з різними стейкхолдерами та адаптивності до сучасних викликів освіти.

До розробленої моделі обласного STEM-хабу (рис. 1) були визначені та обґрунтовані ключові принципи діяльності:

системність і комплексність (створення єдиної інтегрованої системи, яка об'єднує організаційні, методичні, технічні та педагогічні аспекти й передбачає розробку єдиних підходів до створення освітнього STEM-простору, що охоплює усі рівні освіти – від початкової школи до профільної середньої освіти);

інноваційність і технологічність (упровадження новітніх технологій та підходів у освітній процес, використання сучасних цифрових інструментів, платформ для дистанційного навчання, робототехніки, програмування, а також інших передових технологій, які підтримують STEM-освіту);

міждисциплінарність (інтеграція різних наукових дисциплін (наука, технології, інженерія та математика) у освітній процес, що дозволяє учасникам

освітнього процесу розвивати навички критичного мислення та творчого вирішення проблем через практичні дослідження та проєктну діяльність);

практична орієнтація та проєктне навчання (проєктна діяльність дозволяє учасникам освітнього процесу застосовувати отримані знання на практиці й сприяє розвитку навичок командної роботи та реалізації інноваційних ідей);

індивідуалізація (створення можливостей для самовираження та творчого розвитку кожного учасника освітнього процесу, враховувати їх індивідуальні особливості, що дозволяє адаптувати навчальні матеріали та методики до різних рівнів підготовки та інтересів);

професійна підготовка педагогів (ключовим елементом є підвищення кваліфікації педагогічних працівників у сфері STEM-освіти, ознайомлення з новітніми педагогічними технологіями, методиками навчання STEM-дисциплін і організації проєктної діяльності);

співпраця з науковими установами та бізнесом (активна співпраця з науковими установами, підприємствами та іншими організаціями, що працюють у галузях науки, технологій та інженерії, що дозволить забезпечити реальні приклади застосування наукових знань у практичних сферах);

інклюзивність та доступність (STEM-освіта має бути доступною для всіх категорій учасників освітнього процесу, незалежно від їхніх соціальних, економічних та фізичних можливостей, що сприятиме розвитку інклюзивної освіти);

оцінка та моніторинг (наявність системи моніторингу й оцінки ефективності впровадження STEM-освіти, що дозволить удосконалювати організаційні та методичні умови створення та функціонування STEM-центрів на основі отриманих даних);

стійкість та розвиток (залучення ресурсів на довгострокову перспективу, постійне оновлення навчальних програм та інтеграція нових технологій і методик, створення організаційних та науково-методичних умов, які забезпечать стійке функціонування STEM-центрів у майбутньому).

З урахуванням умов діяльності Академії та закладів освіти прифронтової Харківської області протягом звітного періоду було проведено відповідні науково-методичні заходи з ознайомлення закладів освіти з підходами та алгоритмами дій щодо створення освітнього STEM-простору, інтеграції STEM-освіти в практику діяльності закладів освіти на засадах напрацювань українських і зарубіжних учених, учителів-практиків; проведення діагностики потреб педагогічних колективів до здійснення STEM-навчання.

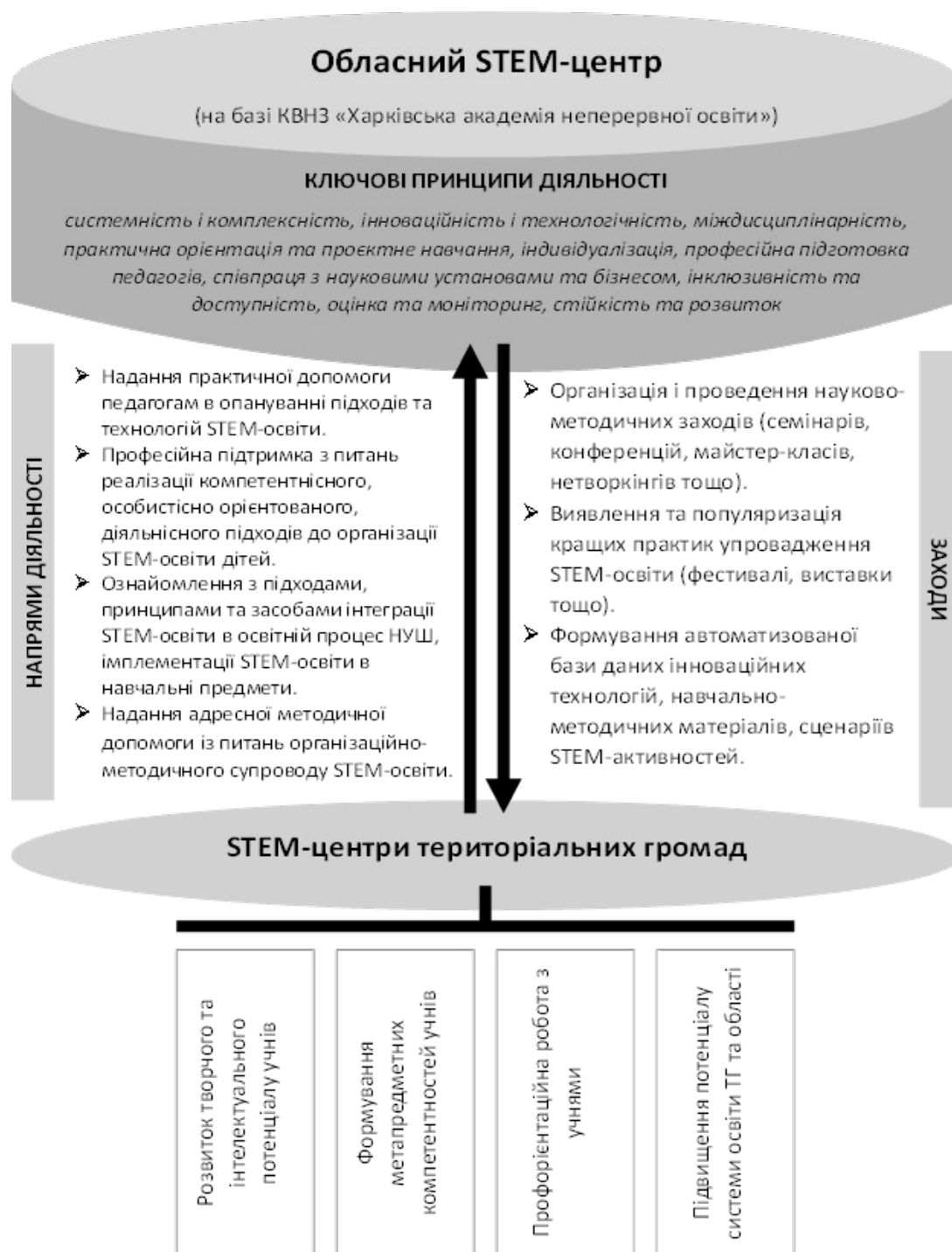

Рис. 1. Модель діяльності обласного STEM-хабу

Діяльність Академії в галузі STEM-освіти у звітний період передбачала:

– підвищення кваліфікації – розробка та включення відповідних тем у програми курсів підвищення кваліфікації вчителів різних категорій, проведення пролонгованих методичних заходів для вчителів з питань організації STEM-навчання;

– інформаційна підтримка – організація виставок, фестивалів, презентаційна діяльність з популяризації STEM-освіти, ознайомлення з кращими освітніми практиками;

- експертно-аналітичні діяльність – моніторинг ефективності та оцінювання потенціалу закладів освіти щодо запровадження STEM-освіти;
- консультаційні послуги – надання консультацій щодо сучасних педагогічних методик у STEM-освіті.

У листопаді 2024 року був проведений моніторинг оцінювання потенціалу закладів освіти щодо запровадження STEM-освіти. За результатами моніторингу було з'ясовано наступне:

- тільки половина респондентів вказали, що ознайомлені з Концепцією розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти);
- серед положень Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) вважають «Підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, залучення фахівців високотехнологічних галузей до освітнього», «Упровадження в освітній процес проєктної діяльності, цифрових технологій, проблемного навчання», «Забезпечення доступності STEM-освіти»;
- серед форм підвищення кваліфікації щодо розвитку професійної компетентності з питань STEM-освіти позначили як найбільш результативні: науково-методичні заходи з обміну досвідом, семінари, тренінги, курси підвищення кваліфікації;
- були визначені такі фактори, що сприяють розвитку STEM-освіти: матеріально-технічна підтримка процесів розвитку STEM-навчання; створення STEM-середовища з урахуванням потреб/здібностей всіх здобувачів освіти; створення умов для ранньої профорієнтації учнівської молоді у галузі STEM;
- на питання, якої професійної підтримки потребує педагогічна спільнота з STEM-освіти, більшість зазначила: «Ознайомлення з досвідом педагогів-новаторів, які розвивають напрями STEM», «Участь у освітніх спільнотах для обміну досвідом з питань STEM», «Включення в курси підвищення кваліфікації модулів/спекурсів з питань розвитку STEM»;
- в основному реалізація STEM-освіти відбувається на рівні базової середньої освіти – 66%. Значно менше на рівні профільної середньої освіти – 27%. При цьому в більшості STEM-освіта реалізується під час навчального процесу (82%);
- свій власний рівень підготовки з питань STEM-освіти більшість педагогів оцінила на середньому (52,3%) та достатньому (38,6%) рівнях.

Науково-педагогічні працівники Академії провадять постійний пошук та узагальнення технологій STEM-освіти, які широко розглядаються та опрацьовуються як на курсах підвищення кваліфікації для різних категорій педагогічних працівників, так і у межах науково-методичних заходів.

У Харківській академії неперервної освіти, як у провідного науково-педагогічного центру нашого регіону, створена та постійно вдосконалюється внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності, що передбачає: гарантування якості підвищення кваліфікації педагогічних працівників; формування інтересу і довіри педагогічних працівників до змісту і форм діяльності Академії; надання науково-методичної допомоги закладам освіти й педагогічним працівникам щодо підвищення якості освіти; задоволення освітніх потреб педагогічних працівників, зокрема і в галузі STEM-освіти.

Так, до програм курсів підвищення кваліфікації для керівників та педагогів закладів освіти Харківської області введено теми, присвячені питанням упровадження STEM-освіти, що наведено в таблиці 7.

Таблиця 7

Освітня програма курсів підвищення кваліфікації, фахового спецкурсу

Освітня програма курсів підвищення кваліфікації, фахового спецкурсу	Очікувані результати / зміст
Початкова школа	
«Реалізація діяльнісного підходу в початковій школі в сучасних умовах»	Очікувані результати охоплюють: – знання й розуміння суті STREAM-освіти в початковій школі; – уміння використовувати елементи STREAM-освіти в початковій школі.
Гімназії та ліцеї	
«Як зробити навчання математики цікавим і продуктивним в 5-6 класах» «Особливості організації навчання математики в дистанційному форматі»	Очікувані результати охоплюють: – знання й розуміння сутності та принципів діяльнісного підходу в навчанні та інструменти його реалізації в освітньому процесі; – уміння реалізовувати принципи діяльнісного підходу, застосовувати діяльнісні методи навчання та різноманітні інструменти діяльнісного підходу в освітньому процесі; планувати навчальний проєкт. – Реалізуються у темі «STEM-освіта: сутність та особливості впровадження в закладах загальної середньої освіти».
«Сучасні освітні технології в умовах дистанційного та змішаного навчання інформатики»	Очікувані результати охоплюють: – знання й розуміння сутності та принципів діяльнісного підходу в навчанні та інструменти його реалізації в освітньому процесі; – уміння: реалізовувати принципи діяльнісного підходу, застосовувати діяльнісні методи навчання та різноманітні інструменти діяльнісного підходу в освітньому процесі; планувати навчальний проєкт. – Реалізуються у темі «STEM-проєкти як засіб формування ключових компетентностей учнів на уроках інформатики».
«Розвиток ключових і предметних компетентностей учнів з біології та хімії: інноваційні підходи» «Технології навчання фізики та астрономії в дистанційному форматі»	Очікувані результати охоплюють: – знання й розуміння видів інтеграції в навчанні, підходів до інтегрованого навчання учнів; – уміння: розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей; формувати готовність до їх застосування в навчальних та життєвих ситуаціях; застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію навчальних предметів. – Реалізуються у темі «STEM-освіта: сутність та особливості впровадження в закладах загальної середньої освіти».
«Моделювання освітньої діяльності з географії, економіки та фінансової грамотності у Новій	Очікувані результати охоплюють: – знання й розуміння сутнісних характеристик сучасних підходів до навчання;

українській школі»	– уміння: моделювати уроки за базовими сценаріями проблемно-орієнтованого, проєктного, кооперативного навчань; планувати навчальні проєкти; створювати рефлексивне навчальне середовище. Реалізуються у темі «Можливості використання цифрових технологій та елементів STEM-освіти на уроках географії».
«Сучасні технології в умовах дистанційного навчання образотворчого мистецтва»	Очікувані результати охоплюють: – знання й розуміння: змісту й особливостей технологій і методик компетентнісного та інтегрованого навчання мистецтву; видів інтеграції в навчанні, підходів до інтегрованого навчання учнів; – уміння: моделювати уроки за базовими сценаріями особистісно зорієнтованого, проблемно-орієнтованого, проєктного, компетентнісного навчань; заохочувати учнів до здійснення дослідно-експериментальної діяльності в мистецькій галузі; створювати рефлексивне навчальне середовище. Реалізуються у темі «STEM–активності як ефективний засіб інтеграції на уроках образотворчого мистецтва».
«Сучасні освітні технології на уроках трудового навчання і технологій: нові можливості дистанційного навчання»	Очікувані результати охоплюють: – знання й розуміння сутнісних характеристик сучасних підходів до навчання; – уміння: моделювати уроки за базовими сценаріями проблемно-орієнтованого, проєктного, кооперативного навчань; планувати навчальні проєкти; створювати рефлексивне навчальне середовище. Реалізуються у темі «STEM–активності онлайн та офлайн на уроках технологічної освітньої галузі».
Позашкільна освіта	
«Особливості роботи керівника гуртка науково-технічного та дослідно-експериментального напрямів в умовах дистанційного навчання»	Очікувані результати охоплюють - Знання й розуміння: мети та завдань упровадження STEM–освіти, ресурсів SMART та BYOD технологій на заняттях гуртка; особливостей виконання наукових досліджень та форми презентації їх результатів; - Уміння: упроваджувати STEM–освіту, ресурси SMART та BYOD технологій на заняттях гуртка; використовувати алгоритм здійснення наукових досліджень та різні форми презентації їх результатів. Реалізуються у темі «STEM–активності онлайн та офлайн на заняттях гуртка».
«Актуальні питання реалізації компетентнісного підходу в роботі керівника гуртка туристсько-краєзнавчого, еколого-натуралістичного, військово-патріотичного та фізкультурно-спортивного напрямів як стратегічний вектор розвитку позашкільної освіти»	Очікувані результати охоплюють - Знання й розуміння нормативно-правових засад упровадження STEM-освіти в Україні; - Уміння застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію в умовах гурткової роботи. Реалізуються у темі «STEM–активності онлайн та офлайн на заняттях гуртка туристсько-краєзнавчого, еколого-натуралістичного, військово-патріотичного та фізкультурно-спортивного напрямів».

Також з 2025 року до змісту освітніх програм курсів підвищення кваліфікації вчителів математики, інформатики, фізики, хімії, біології введено теми: «STEM-освіта: сутність та особливості впровадження в закладах

загальної середньої освіти», «STEM-освіта як засіб реалізації інтегрованого підходу», «Використання кооперативного навчання як засобу розвитку soft skills», «Уроки інформатики в початковій школі як основа впровадження елементів STEM-освіти».

Для вчителів, які планують чи вже викладають освітній курс «STEM», розроблено фаховий спецкурс за освітньою програмою з теми «Новий Державний стандарт базової середньої освіти. Міжгалузевий курс «STEM». НУШ».

Розроблені Академією освітні програми за кошти освітньої субвенції, спрямованої на підвищення кваліфікації щодо посилення розуміння та сприйняття ідей реформи на засадах Концепції «Нова українська школа», містять окремі теми STEM напрямку (таблиця 8):

Таблиця 8

**Освітні програми підвищення кваліфікації
за Концепції «Нова українська школа»**

Тема	Освітня програма
«Створення сучасного STEM-середовища ЗЗСО»	«Нова українська школа: особливості діяльності керівника щодо управління освітнім процесом на II циклі (базове предметне навчання) базової середньої освіти» Цільова аудиторія: керівники ЗЗСО.
	«Організаційно-педагогічні засади базового предметного навчання в 7 класі НУШ» Цільова аудиторія: заступники директорів з навчально-виховної роботи ЗЗСО.
«STEM-освіта як засіб реалізації інтегрованого підходу»	«НУШ: проєктування освітнього процесу в II циклі (базове предметне навчання) базової середньої освіти» Цільова аудиторія: учителі, які викладають у II циклі (базове предметне навчання) базової середньої освіти.

Усього підвищенням кваліфікації за цими освітніми програмами вдалося охопити 10846 педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з усіх ТГ області та м. Харкова.

Проблеми, із якими зіткнулися учасники:

Основні труднощі в реалізації завдань всеукраїнського інноваційного освітнього проєкту «Організаційні та науково-методичні умови створення STEM-центрів» в умовах воєнного стану пов'язані з дистанційною формою освітнього процесу в усіх закладах освіти прифронтової Харківської області, що ускладнює впровадження ідей STEM-освіти та активної діяльності STEM-центрів.

Заходи, що плануються на IV (узагальнювальному) етапі:

Для впровадження інноваційних ідей у педагогічну практику необхідно забезпечити ефективну взаємодію і співпрацю Академії, закладів вищої освіти області, методичних служб територіальних громад, професійних об'єднань педагогів та педагогів-новаторів. Найефективнішим способом налагодження такої взаємодії вбачаємо у створенні регіонального методичного віртуального STEM-центру (веб-платформи) засобами хмарних обчислень, що плануємо реалізувати у 2026 році.

«Формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності»

(науковий керівник: Інститут проблем виховання НАПН України)

Регіональний координатор проєкту: Галина ВОРОНІНА, доцент катедри освітнього менеджменту та виховання, канд. пед. наук.

Заклади освіти, які беруть участь:

Балаклійський ліцей № 3 Балаклійської міської ради Харківської області,
КЗ «Харківська гімназія № 148 Харківської міської ради».

Терміни реалізації: 2023 – 2025 роки.

Інформація про проєкт:

Загальна мета дослідження: теоретико-методологічне обґрунтування і забезпечення науково-методичного супроводу впровадження моделей і механізмів формування життєвої успішності учнів в умовах поствоєнної реальності.

Очікуваний соціальний ефект упровадження результатів НД: створення практико-орієнтованих моделей і механізмів формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності; підвищення професійної компетентності педагогів з питань виховання учнів у кризовому соціумі; створення розгалуженої системи партнерської взаємодії закладів загальної середньої освіти зі стейкхолдерами щодо сприяння набуттю життєвої компетентності учнями старших класів.

Кінцевим результатом дослідження має стати видання наукової продукції:

- навчально-методичний посібник «Формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності»;
- методичні рекомендації «Практико-орієнтовані моделі і механізми формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності».

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

– протягом січня-травня – консультування закладів освіти, які беруть участь в експерименті, щодо створення просторів для творчості: визначення організаційно-діяльнісних центрів і форми здійснення виховних впливів щодо формування життєвої успішності старшокласників;

– 18.03.2025 – спільне засідання кафедри виховання й розвитку особистості та лабораторії фізичного розвитку та здорового способу життя Інститут проблем виховання НАПУ;

– 03.04.2025 – виступ «Формування громадянина-патріота на основі стрижневих напрямів національно-патріотичного виховання» у межах методологічного семінару «Стратегічні орієнтири та інноваційні практики утвердження української національної ідентичності в умовах воєнного стану»;

– розроблено освітню програму тематичного спецкурсу «Шлях до успіху: педагогічні інструменти формування успішної особистості старшокласника»;

– підготовлено виступ на зсіданні вченої ради за результатами реалізації програми «Формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності» (протокол № 2 від 27.03.2025)

– 03.04.2025 – підготовлено виступи учасників дослідно-експериментальної роботи на методологічному семінарі на тему: «Стратегічні орієнтири та інноваційні практики утвердження української національної ідентичності в умовах воєнного стану».

- Вороніна Г. «Формування громадянина-патріота на основі стрижневих напрямів національно-патріотичного виховання»;

- Кірсанова М. «Фейкові новини та інформаційні війни: маніпуляції національною свідомістю засобами медіа» (заступник директора з навчально-виховної роботи, комунального закладу “Харківська гімназія № 148 Харківської міської ради Харківської області”);

- Любухіна О. Роль закладу освіти у формуванні української національної ідентичності молоді в умовах впливу медіа та соціальних мереж (директор Комунального закладу «Харківська гімназія № 148 Харківської міської ради»);

- Шинкаренко А., Хмелівська Т. Використання соціальної мережі Facebook у патріотичному вихованні учнівської молоді (учителі Балаклійського ліцею № 3 Балаклійської міської ради Харківської області).

До навчально-тематичних планів освітніх програм курсів підвищення кваліфікації заступників директорів з вихованої роботи вчителів предмета «Захист України», вчителів музичного мистецтва, образотворчого мистецтва, фізичної культури, трудового навчання та технологій, асистентів учителя, педагогів-організаторів введено теми, пов’язані з питанням пошуку та реалізації шляхів формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності «Шляхи формування позитивної мотивації учнів та учениць» та «Формування ціннісних орієнтирів і громадянської свідомості в умовах війни».

– 18.09.2025 – підготовлено виступ «Успіх як складова виховання соціально успішної особистості» у межах методичного кластеру «Виховний потенціал учнівських колективів в умовах дистанційки: розуміємо схожість та прославляємо різноманітність»;

– підготовлено рецензію на навчально-методичний посібник за результатами експерименту.

Опубліковано кінцеві наукові продукти:

– Практико орієнтовані моделі і механізми формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності : методичні рекомендації / Кириченко В. І., Єжова О. О., Нечерда В. Б., Безрук К. О. / за заг. ред. В. І. Кириченко. Харків: Друкарня Мадрид, 2025. 132 с. DOI: <https://doi.org/10.32405/978-617-8254-39-1-2025-132>

– Формування життєвої успішності учнів старших класів в умовах поствоєнної реальності : навчально-методичний посібник / Кириченко В. І., Єжова О. О., Тимчик М. В., Нечерда В. Б., Безрук К. О., Касіч Н. П.; за заг. ред. В. І. Кириченко. Харків: Друкарня Мадрид, 2025. 156 с. DOI: <https://doi.org/10.32405/978-617-8254-38-4-2025-156>

«Теоретико-методичні засади викладання навчального предмета / інтегрованого курсу «Захист України» на базі Осередків викладання предмета «Захист України»
(науковий керівник: ДНУ «ІМЗО»)

Регіональний координатор проєкту: Людмила ЛУЗАН, проректор з навчальної роботи, канд. пед. наук.

Заклади освіти, які беруть участь:

КЗ «Сахновщинський ліцей № 1» Сахновщинської селищної ради Берестинського району Харківської області,

Центр національно-патріотичного виховання Берестинського ліцею № 4 Берестинської міської ради Харківської області,

КЗ «Кегичівський ліцей» Кегичівської селищної ради.

Терміни реалізації: серпень 2024 – серпень 2026 роки.

Інформація про проєкт:

Мета дослідження проєкту: експериментальна перевірка ефективності методики викладання модельної навчальної програми предмету / інтегрованого курсу «Захист України» на базі створених у територіальних громадах Осередків та підготовки педагогів до її реалізації.

На виконання Всеукраїнського проєкту «Теоретико-методичні засади викладання навчального предмета / інтегрованого курсу «Захист України» на базі Осередків викладання предмета «Захист України» КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» розроблений та затверджений регіональний навчально-методичний проєкт «Підготовка вчителів закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми інтегрованого курсу «Захист України» (наказ ХАНО від 28.06.2024 № 42).

З метою реалізації проєктів протягом 2025 року були проведені заходи:

I. Продовжено реалізацію програми циклу навчально-методичних вебінарів для вчителів за темою «Особливості викладання за новою модельною навчальною програмою інтегрованого курсу "Захист України"», головною метою якої є підвищення кваліфікації, розвиток загальних та професійних компетентностей вчителів навчального предмета «Захист України», необхідних для втілення державної політики у сфері загальної середньої освіти.

Проведено навчально-методичні вебінари за темами:

– Навчально-методичний вебінар №7 «Навчально-методичне забезпечення викладання модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс»: модуль 4 (10 клас) "Основи дій, комунікації та взаємодії в бою"» (20.01.2025).

– Навчально-методичний вебінар №8 «Навчально-методичне забезпечення викладання модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс»: модуль 3 (11 клас) "Інформаційна безпека"» (07.02.2025).

– Навчально-методичний вебінар № 9 «Навчально-методичне забезпечення викладання модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований

курс»: модуль 5 (10 клас) "Орієнтування на місцевості та інженерна фортифікація"» (12.03.2025).

– Навчально-методичний вебінар № 10 «Навчально-методичне забезпечення викладання модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс»: модуль 5 (11 клас) "Цивільне населення в кризових умовах"» 09.04.2025).

14.05.2025 проведено підсумково-рефлексивне заняття за темою «Розроблення та презентація індивідуальної траєкторії професійного зростання «Роль учителя курсу «Захист України» в оновленій навчальній програмі». Протягом заняття вчителі/викладачі обмінювалися досвідом роботи з питань «Використання застосунків Google під час викладання предмета «Захист України», «Заходи безпеки зі зброєю», «Урок «Домедична допомога в умовах бою» в дистанційному форматі», «Мінна безпека. Моделі поведінки учнів під час війни».

Навчально-методичне забезпечення вебінарів розташовано у Google Classroom. Доступ мають усі вчителі, хто брав участь в циклі навчально-методичних вебінарів. Учителі навчального предмета «Захист України», які не змогли бути присутні на вебінарах, мають можливість переглянути їхні відеозаписи і відповісти на питання Анкети зворотного зв'язку.

Таким чином, реалізацію програми циклу навчально-методичних вебінарів для вчителів за темою «Особливості викладання за новою модельною навчальною програмою інтегрованого курсу «Захист України»» (29.08.2024-14.05.2025) за дистанційною формою навчання завершено. 409 вчителів/викладачів навчального предмета «Захист України» отримали сертифікати.

Реалізацію програми циклу навчально-методичних вебінарів для вчителів за темою «Особливості викладання за новою модельною навчальною програмою інтегрованого курсу «Захист України»» здійснювали Центр громадянського виховання (методист Андрій ПАНАСЕНКО), кафедра виховання й розвитку особистості (старший викладач кафедри Ірина ВОЛКОВА).

Необхідно відзначити, що цикл навчально-методичних вебінарів проводився у співпраці з Харківським національним університетом Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», Комунальною установою «Харківський обласний центр підготовки громадян до національного спротиву» Харківської обласної ради, Комунальним некомерційним підприємством Харківської обласної ради «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф», Військовим інститутом телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут тощо.

II. На курсах підвищення кваліфікації (кафедра виховання й розвитку особистості – в.о. завідувача кафедри Олена БАЙНАЗАРОВА, старший викладач Ірина ВОЛКОВА) до змісту 2 нових освітніх програм «Трансформація освітнього процесу з навчального предмета «Захист України»» (60), «Трансформація освітнього процесу з навчальних предметів «Фізична культура» і «Захист України»» внесені теми:

– «Навчально-методичний «startup» викладання навчальних предметів «Фізична культура» і «Захист України»: від навчальних програм до оцінювання»;

– «Особливості викладання предмета «Захист України» в освітньому просторі НУШ: аналіз змісту і методики»;

– «Роль навчального предмета «Захист України» у формуванні української національної та громадянської ідентичності, оборонної свідомості здобувачів освіти»;

– «Формування навичок домедичної допомоги у курсі предмета «Захист України» в дистанційному форматі»;

– «Як змінюються підходи до викладання предметів «Захист України» та «Фізична культура» в освітньому просторі НУШ: аналіз змісту і методики» тощо.

Зміст навчальних занять спрямовано на розширення і поглиблення знань слухачів про зміни у викладанні предмета, нові нормативні документи, що регламентують викладання визначеного навчального предмета, опрацювання змісту та активних методик навчання за модельною навчальною програмою «Захист України. Інтегрований курс» (2024).

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 № 1374 Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) для забезпечення викладання навчального предмета “Захист України” усього здійснено:

– підвищення кваліфікації **136 педагогічних працівників закладів освіти (8 груп)**, які забезпечують викладання навчального предмета «Захист України» в закладах освіти Харківської області за темою «Основи пілотування БПЛА і стрілецької підготовки» (поглиблений модуль);

– підвищення кваліфікації **17 учасників/ветеранів війни**, які здійснюють або планують здійснювати викладання навчального предмета «Захист України» у закладах загальної середньої та професійної освіти, за темою «Учитель стійкості: психолого-педагогічні засади викладання навчального предмета “Захист України” учасниками/ветеранами війни».

III. Ураховуючи, що у Харківській області за рішенням педагогічних рад окремих закладів загальної середньої освіти розпочалося впровадження модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс» у 10-их класах з 2024 року, КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» організована професійна спільнота вчителів предмета «Захист України», які працюють за модельною навчальною програмою «Захист України. Інтегрований курс» з вересня 2024 року, розроблена і запроваджена програма роботи (схвалено науково-методичною радою, протокол №1 від 26.03.2025, затверджено ректором 07.04.2025).

Відповідно до програми професійної спільноти вчителів предмета «Захист України», які викладають навчальний предмет «Захист України» за модельною навчальною програмою «Захист України. Інтегрований курс» проведено:

– Круглий стіл «Обговорення діагностичного інструментарію для аналізу методик викладання навчального предмета / інтегрованого курсу «Захист України» в 2024-2025 н.р. Модулі 1-6 (10 клас)» (06.05.2025).

– Майстер клас «Особливості викладання модулів 1, 2 (10 клас) «Основи національної безпеки та оборони України», «Основи управління та планування» в дистанційному/змішаному форматах» (19.05.2025).

– Семінар-практикум «Особливості викладання модулів 3, 4 (10 клас) «Озброєння та військова техніка. Стрілецька підготовка», «Основи дій, комунікації та взаємодії в бою» в дистанційному/змішаному форматах» (02.06.2025).

– Педагогічна майстерня «Особливості викладання модулів 5, 6 «Орієнтування на місцевості та інженерна фортифікація», «Домедична допомога в умовах бою» в дистанційному/ змішаному форматах» (12.06.2025).

Протягом першого півріччя для вчителів/викладачів проводилось консультування щодо реалізації модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс» в навчальному процесі 10-их -11-их класів, надання адресної та супервізійної допомоги в опануванні змісту і методик викладання навчального предмета «Захист України» (старший викладач кафедри виховання й розвитку особистості Ірина ВОЛКОВА, методист Центру громадянського виховання Андрій ПАНАСЕНКО).

– Продовжена співпраця з ХНУ Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, НАУ ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

– Проведено 5 індивідуальних супервізій та 1 групова відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 р. № 1374 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) для забезпечення викладання навчального предмета «Захист України».

–Забезпечено науково-методичний супровід розвитку в Харківській області мережі Осередків для викладання навчального предмета «Захист України» (16 закладів освіти, з них 2 заклади ЗП(ПТ)О).

–Продовжена співпраця з Харківським національним університетом Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» з питань проведення навчальних занять з військової тематики.

–Проведено 5 індивідуальних супервізій і 1 групова відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 р. № 1374 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) для забезпечення викладання навчального предмета «Захист України», за темою «Здійснення комплексу заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам закладів освіти, які забезпечують викладання навчального предмета «Захист України».

–На виконання Всеукраїнського проєкту «Теоретико-методичні засади викладання навчального предмета / інтегрованого курсу «Захист України» на базі осередків викладання предмета "Захист України"» КВНЗ «Харківська

академія неперервної освіти» розроблений, затверджений та реалізується регіональний навчально-методичний проєкт «Підготовка вчителів закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми інтегрованого курсу "Захист України"» (наказ ХАНО від 28.06.2024 №42).

– **Здійснено науково-методичний супровід розвитку мережі Осередків для викладання навчального предмета «Захист України».** Заклади Харківської області, на базі яких створені осередки викладання предмета «Захист України»:

- Берестинський ліцей № 4 Центр національно-патріотичного виховання Берестинської міської ради Харківської області
- Комунальний заклад «Сахновщинський ліцей № 1» Сахновщинської селищної ради Харківської області
- Комунальний заклад «Кегичівський ліцей» Кегичівської селищної ради Харківської області
- Комунальний заклад «Близнюківський ліцей Близнюківської селищної ради Лозівського району Харківської області»
- Комунальний заклад «Коротичанський ліцей Пісочинської селищної ради Харківського району Харківської області»
- Комунальний заклад «Харківський ліцей № 169 Харківської міської ради»
- Комунальний заклад «Харківський ліцей №153 Харківської міської ради»
- Комунальний заклад «Харківський ліцей №107 Харківської міської ради»
- Комунальний заклад «Харківський ліцей №95 Харківської міської ради»
- Комунальний заклад «Харківський ліцей № 152 Харківської міської ради»
- Комунальний заклад «Харківський ліцей №124 Харківської міської ради»
- Комунальний заклад «Харківський ліцей № 80 Харківської міської ради»
- Комунальний заклад «Харківський ліцей №73 Харківської міської ради»
- Комунальний заклад «Харківський ліцей № 53 Харківської міської ради»
- Заклад професійної (професійно-технічної) освіти «Регіональний центр професійної освіти залізничного транспорту та агротехнічного сервісу»
- Державний навчальний заклад «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»

Проблеми, із якими зіткнулися учасники:

- низька вмотивованість учителів/викладачів навчального предмета «Захист України» на забезпечення якості навчання здобувачів освіти (відсутність матеріально-технічного забезпечення, дистанційний формат навчання).

– у більшості закладів загальної середньої освіти викладають навчальний предмет «Захист України» вчителі /викладачі, для яких цей предмет не є основним (є другим).

Заходи, що плануються на 2026 рік: продовжити роботу з професійною спільнотою вчителів, які будуть викладати навчальний предмет «Захист України» за модельною навчальною програмою «Захист України. Інтегрований курс».

РЕГІОНАЛЬНІ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

1. «Освітній технопарк Харківщини – 2030»

Керівник проєкту: Любов ПОКРОЄВА, ректор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», канд. пед. наук, доцент, заслужений працівник освіти України

Заклади освіти, які беруть участь: усі заклади освіти Харківської області.

Терміни реалізації: 2021 – 2030 роки.

Інформація про проєкт:

Метою Проєкту є підвищення якості освіти в закладах загальної середньої освіти Харківщини відповідно до цивілізаційних і національних викликів, що постали перед системою освіти України в сучасний період, на засадах ефективного партнерства різних стейкхолдерів, в умовах створення Національного освітнього технопарку (НОТ).

Заходи, що були проведені протягом 2026 року:

План роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» укладено на засадах проєктного підходу. З метою реалізації завдань кожного хабу проєкту «Освітній технопарк Харківщини – 2030» протягом I півріччя 2025 року здійснювався освітній процес (навчально та науково-методична робота), спрямований на професійний розвиток керівників і педагогічних працівників закладів освіти Харківщини.

Так, у межах хабів «Якісна освіта», «Моя країна Україна», «Безпечна школа», «Здорова школа», «Інклюзивна освіта», «STEM-освіта» «Школи управлінських кадрів» протягом звітної періоду у науково-методичних заходах взяли участь **15244 педагоги** із закладів освіти Харківської області, м. Харкова та закладів обласного і державного підпорядкування, з них **2125 осіб** – учасники пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації.

З метою реалізації завдань хабу «Професійний розвиток педагога» здійснювалося підвищення кваліфікації педагогів. Навчанням на курсах підвищення кваліфікації **6000 осіб**, на тематичних спецкурсах – **1560 осіб**, на спецкурсах за субвенцією – **12529 осіб**. У межах хабу «Педагогічна творчість» проведено такі заходи:

– 1 тематична виставка «Освіта Харківщини XXI ст.» (взяли участь 7 закладів);

– 4 професійні конкурси (обласний етап) – «Учитель року», «Джерело творчості», конкурс авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації «Корекційно-розвиткові програми», Обласний фестиваль «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують (992 учасники).

У межах хабу «Обдаровані діти» проведено учнівські конкурси, турніри та олімпіади. Інформаційні матеріали про результати та переможців професійних та учнівських олімпіад, конкурсів і турнірів розміщувалися на сайті Академії.

Інформація про кількість учасників наведена в таблицях 9-11.

Таблиця 9

Учнівські конкурси

№ з/п	Назва конкурсу	Кількість учасників	
		Кількість учасників обл.етап/ Всеукр. етап	Кількість переможців обл.етап/ Всеукр. етап
1.	Міжнародний конкурс з української мови ім. П. Яцика	282/39	88/9
2.	Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	226/36	63/22
3.	Всеукраїнський конкурс учнівської творчості	99/54	10/2
4.	Обласний фестиваль комп'ютерної графіки та анімації	253	172
	Усього:	860/129	333/33

Таблиця 10

Учнівські турніри

№ з/п	Назва турніру	Кількість учасників обл.етап/ Всеукр. етап	Кількість переможців обл.етап/ Всеукр. етап
1.	Всеукраїнський турнір юних фізиків	-/25/-	-/20/-
2.	Всеукраїнський турнір юних правознавців	-/60/-	-/40/-
	Усього:	-/85/-	-/60/-

Таблиця 11

Учнівські олімпіади

Кількість всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін	Кількість учасників обласний етап/ Всеукр. етап/ Міжнар. етап	Кількість переможців обласний етап/ Всеукр. етап/ Міжнар. етап
19	2122/75/2	1066/44/2

У межах реалізації хабу «Освітній кластер із підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників» Харківською академією неперервної освіти розроблено та постійно удосконалюється модель професійного розвитку педагогів закладів освіти Харківської області. Модель побудовано на засадах

педагогіки партнерства та комплексного, компетентнісного, системного, персоналізованого підходів у навчанні дорослих.

У межах хабу **«Відкрите партнерство»** проведено такі заходи:

– всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Партнерство в парадигмі Нової української школи: виклики часу», організатором якої був Комунальним закладом «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної, співорганізатором – КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (19.05.2025);

– всеукраїнська науково-методична конференція **«Розвиток предметно-методичної компетентності вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти»**. Організатор: Комунальний вищий навчальний закладом «Харківська академія неперервної освіти» спільно з Інститутом педагогіки Національної академії педагогічних наук України, Державною установою «Український інститут розвитку освіти», Комунальним закладом «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради. До роботи науково-практичної конференції долучилися **132 учасники**, з них **70** надали свої матеріали (18-19.06.2025 року);

– **II Міжрегіональне управлінське віче «Координація діяльності шкіл новаторства Харківського, Кіровоградського, Полтавського регіонів в умовах воєнного стану» (30 жовтня 2025 року, у форматі онлайн-конференції).** Головна мета II Міжрегіонального управлінського віча полягала в консолідації зусиль регіональних шкіл новаторства Харківської, Кіровоградської, Полтавської областей щодо створення інноваційного освітнього простору в сучасних умовах. У ході заходу було презентовано досвід регіональних шкіл новаторства (РШН):

- «Інноваційні підходи до забезпечення професійного становлення та зростання керівних і педагогічних працівників закладів освіти Харківщини» (Алла Остапенко, Марина Смирнова, Віктор Єжелей – Харківська область);

- «Маркетинг освітніх послуг у системі неперервної освіти керівника закладу загальної середньої освіти» (Людмила Кірішко – Кіровоградська область);

- «Школи новаторства Полтавщини – освітні платформи розвитку професійної майстерності й творчості керівних, науково-педагогічних і педагогічних працівників» (Надія Білик – Полтавська область).

- Інноваційний досвід опорних закладів загальної середньої освіти презентували представники трьох областей. Піднімалися питання дистанційного навчання, роботи літньої школи, створення психолого-педагогічного простору в закладі освіти, демократизації управлінських процесів, участі закладу в освітніх ініціативах, формування цінностей шляхом проєктної діяльності, синергії в управлінні закладом освіти, прозорості та відкритості, співробітництва закладу загальної середньої освіти з вишами.

У II Міжрегіональному управлінському віче взяли участь 95 осіб (69 осіб від Харківської області, 12 – від Полтавської, 14 – від Кіровоградської).

Проблеми реалізації проєкту:

Труднощі в реалізації проєкту виникають в комунікації його співорганізаторів. Основну частину проєкту реалізує Харківська академія неперервної освіти. Але є хаби, реалізація яких відноситься до компетенції інших закладів. Так, наприклад, хаб «Мала академія наук» реалізується Комунальним закладом «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради».

2. «Організаційні та науково-методичні умови впровадження та розвитку STEM-освіти в закладах освіти Харківської області»

Керівники проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук; Ліна ПАВЛОВА, методист Центру медіа та інформаційних технологій.

Заклади освіти, які беруть участь:

КЗ «Богодухівський ліцей № 2» Богодухівської міської ради
Богодухівського району Харківської області,
Берестинський ліцей № 1 імені Олександра Копиленка Берестинської міської ради Харківської області,
КЗ «Харківський ліцей № 12 Харківської міської ради»,
КЗ «Хорошівський ліцей Безлюдівської селищної ради»,
КЗ «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради».

Терміни реалізації: 2022 – 2027 роки.

Інформація про проєкт:

STEM-освіта є одним із актуальних напрямів інноваційного розвитку сучасної української школи. В умовах подальшого реформування освіти відповідно до концепції «Нова українська школа» (НУШ) є нагальна потреба у створенні освітньої STEM-екосистеми.

Основні напрями розвитку екосистеми STEM: розвиток інфраструктури, розширення соціального діалогу між освітою та стейкхолдерами, розробка навчально-методичного забезпечення реалізації освітніх програм та курсів.

Мета проєкту – розробити, науково обґрунтувати та апробувати організаційні та науково-методичні умови створення та функціонування регіонально розподіленої мережі STEM-центрів як хабів освітніх хай-тек Національного освітнього технопарку в умовах реформування освітньої галузі та впровадження НУШ, цифровізації та цифрової трансформації.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

Діяльність Академії в галузі STEM-освіти у звітний період була спрямована на професійний розвиток педагогів Харківщини з питань упровадження сучасних педагогічних технологій, розвиток STEM-освіти в області.

З метою набуття професійних компетентностей, підвищення фахового рівня педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти Центром медіа та інформаційних технологій було проведено методичний нетворкінг «STEM-освіта в дистанційному та змішаному форматі» (Сергій СТАВИЦЬКИЙ), у якому до занять було залучено 218 учителів-предметників.

Завдання нетворкінгу: надання практичної допомоги педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти в опануванні підходів та технологій організації та здійснення STEM-освіти в дистанційному та змішаному форматах; професійна підтримка з питань реалізації компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного підходів до організації STEM-освіти дітей з урахуванням особливостей віртуального освітнього STEM-середовища; ознайомлення з підходами, принципами та засобами інтеграції STEM-освіти в освітній процес нової української школи, імплементації STEM-освіти в навчальні предмети; надання адресної методичної допомоги педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти із різних питань організаційно-методичного супроводу STEM-освіти школярів з урахуванням інноваційних тенденцій в галузі педагогіки, методики, психології, інформаційних технологій.

Програма методичного нетворкінгу складалася з чотирьох науково-методичних семінарів за темами: «Упровадження елементів STEM-освіти в умовах дистанційного навчання», «Цифрові ресурси STEAM-освіти», «Педагогічний дизайн створення віртуального освітнього STEM-простору», «Професійна компетентність учителя в системі навчання STEM в дистанційному та змішаному форматах».

Розпочато створення регіонального методичного віртуального STEM-центру – сучасної веб-платформи, покликаної стати потужним інструментом розвитку STEM-освіти в регіоні.

Заходи, що плануються на 2026 рік:

Розробити програму та організувати роботу Творчого STEM-навігатора «Сучасні тренди, виклики та можливості для освіти» (15 год).

3. «Організаційно-педагогічні умови для реалізації «Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» (на дошкільному і початковому рівнях освіти)»

Керівник проєкту: Маріанна КОЧЕНГІНА, завідувач катедри методики дошкільної та початкової освіти, канд. пед. наук.

Заклади освіти, які беруть участь: учителі початкових класів – слухачі курсів підвищення кваліфікації

Терміни реалізації: 2023 – 2025 роки.

Інформація про проєкт:

Читання в цивілізованому суспільстві посідає значне місце у щоденній діяльності кожної людини, зокрема інформаційної, освітньої, пізнавальної, професійної. Разом із тим, як показує життєва практика, зважаючи на складності, пов'язані з війною, на сьогодні читання для задоволення та розвитку втрачає свою популярність в Україні. Особливо турбує тенденція погіршення якості сформованості читацької компетентності у здобувачів освіти. Діяльність у межах проєкту спрямовано на визначення організаційно-педагогічних умов для реалізації «Стратегії розвитку читання на період до 2032

року «Читання як життєва стратегія» й упровадження їх у закладах освіти Харківської області в роботі з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку; підвищення відповідних професійних компетентностей педагогічних працівників закладів дошкільної освіти й учителів початкових класів.

Заходи, що були проведені протягом I півріччя 2025 року:

Протягом I півріччя 2025 року було розроблено нові програми курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів та вихователів закладів дошкільної освіти. До змісту освітніх програм було включено теми щодо літератури рідного краю, дитячої літератури, використання дитячої літератури для розвитку дитини, формування читацької компетентності здобувачів початкової освіти (табл. 12):

Таблиця 12

Освітні програми курсів підвищення кваліфікації

№ з/п	Тема навчального заняття, викладач	Тема освітньої програми курсів підвищення кваліфікації
Для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти		
1	Сучасні українські дитячі письменники та їх твори (ст. викладач Коваль О.А.)	«Цінності сучасної дошкільної освіти»
2	Позитивний вплив взаємодії батьків із вихователями на читацькі уподобання дошкільників (ст. викладач Коваль О.А.)	«Цінності сучасної дошкільної освіти»
3	Позитивний вплив взаємодії батьків із вихователями на читацькі вподобання дошкільників (ст. викладач Коваль О.А.)	«Цінності сучасної дошкільної освіти: реалізація в умовах різновікової групи»
4	Книги для дітей раннього віку (викладач Жеребкіна З.Г.)	«Вихователь групи раннього віку ЗДО: професіоналізм, стійкість, навчання впродовж життя»
5	Книги для дітей раннього віку (викладач Жеребкіна З.Г.)	«Вихователь групи раннього віку ЗДО: професіоналізм, стійкість, навчання впродовж життя»
6	Сила читання разом (ст. викладач Коваль О.А.)	«Вихователь групи раннього віку ЗДО: професіоналізм, стійкість, навчання впродовж життя»
7	Позитивний вплив взаємодії батьків із вихователями на читацькі вподобання дошкільників (ст. викладач Коваль О.А.)	«Цінності сучасної дошкільної освіти: реалізація в умовах різновікової групи»
Для вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня		
1	Цифрова підтримка уроків літературного читання та позакласного читання (викладач Жеребкіна З.Г.)	«4К» в початковій освіті»
2	Читання з розумінням (професор кафедри Андронova Л.Г.)	«4К» в початковій освіті»
3	Аналіз художніх та науково-пізнавальних текстів (завідувач кафедри Коченгіна М.В.)	«Підвищення якості початкової освіти: долаємо освітні втрати»
4	Сучасна дитяча література (ст. викладач Коваль О.А.)	«Підвищення якості початкової освіти: долаємо

		освітні втрати»
5	Подолання навчальних втрат у формуванні читацької компетентності (завідувач кафедри Коченгіна М.В.)	«Підвищення якості початкової освіти: долаємо освітні втрати»
6	Як допомогти дитині з порушеннями мовленнєвого розвитку навчитися читати (завідувач кафедри Коченгіна М.В.)	«Інклюзивна освіта. Складові ефективної взаємодії» для асистентів вчителів інклюзивних класів початкової школи
7	Індивідуальна освітня траєкторія з формування читацької компетентності учнів на уроках та в ГПД (завідувач кафедри Коченгіна М.В.)	«Підвищення якості початкової освіти: долаємо освітні втрати»
8	Партнерство бібліотекаря, учителя, вихователя ГПД та батьків заради дитини (викладач Жеребкіна З.Г.)	«Підвищення якості початкової освіти: долаємо освітні втрати»
9	Література рідного краю (викладач Клімова С.В.)	«Підвищення якості початкової освіти: долаємо освітні втрати»
10	Творча діяльність на уроках літературного читання: можливості використання коміксів (креалізованих текстів (ст. викладач Коваль О.А.)	«Сучасна початкова школа: компетентісно зорієнтований підхід»
11	Компетентісно зорієнтовані завдання на уроках літературного читання (завідувач кафедри Коченгіна М.В.)	«Сучасна початкова школа: компетентісно зорієнтований підхід»
12	Технології формування вмінь створювати медіатексти (завідувач кафедри Коченгіна М.В.)	«Технології та інструменти в роботі вчителя початкових класів»

Для більшого охоплення різними формами підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО, учителів початкових класів і вихователів ГПД було розроблено **ПРОГРАМУ навчально-методичної школи-лабораторії за освітньою програмою з теми «Уроки літературного читання в початковій школі: шляхи забезпечення якості в сучасних умовах»** (пролонгована навчально-методична форма підвищення кваліфікації) для вчителів початкових класів і вихователів груп подовженого дня. Керівник Маріанна КОЧЕНГІНА.

Актуальність навчально-методичної школи-лабораторії полягає в тому, що в умовах воєнного стану в нашій країні, в освітянському просторі України відбулося декілька значущих подій, у центрі яких – вивчення особливостей читання дітей і дорослих, визначення рівнів сформованості читацької компетентності в учнів та учениць початкових класів та в 15-річних підлітків, розробка СТРАТЕГІЇ розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія», було проведено наукові дослідження з вивчення освітніх розривів у сформованості читацької компетентності учнів початкових класів, розроблено методичні рекомендації щодо векторів з надолуження освітніх втрат із читання.

У Державному стандарті початкової освіти (мовно-літературна освітня галузь), чинних типових освітніх програмах для початкової школи визначено зміст й обов'язкові результати освіти з літературного читання. Зокрема, це –

формування навички читання, навчання здобувачів освіти вдумливого читання, діалогічної взаємодії з текстом, пошуку ключових слів і фраз, прийомів роботи з інформаційними текстами, медіатекстами тощо. У Концепції Нової української школи формування вміння «читання з розумінням» виокремлено як одне з умінь, спільних для всіх ключових компетентностей. На жаль, військова агресія РФ, спричинила чисельні освітні втрати в учнів та учениць закладів загальної середньої освіти, у тому числі й у початковій школі (див. «Дослідження якості організації освітнього процесу в умовах війни у 2023/2024 н.р.»).

Перелічені вище факти зумовили розробку Регіонального відкритого інноваційного освітнього проєкту «Організаційно-педагогічні умови для реалізації «Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» (на дошкільному і початковому рівнях освіти) (2023 – 2025 рр.).

Важливою умовою реалізації завдань, що визначені у зазначених вище нормативних документах, є професійна готовність учителя початкових класів якісно організовувати та проводити уроки читання / літературного читання.

Програму навчально-методичної школи-лабораторії з теми «Уроки літературного читання в початковій школі: шляхи забезпечення якості в сучасних умовах» для вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня розроблено в площині окреслених вище вимог.

Програма навчально-методичної школи-лабораторії складається з трьох блоків, які взаємопов'язані між собою за змістом та терміном проведення: *Блок 1. Удосконалення професійних компетентностей, актуальних для реалізації трудової функції «Навчання здобувачів освіти предметів» (методичні заходи – вебінари; 12 год); Блок 2. Удосконалення професійних компетентностей, актуальних для реалізації трудової функції «Впровадження освітнього процесу» (індивідуальна дослідницька робота учасників школи-лабораторії (10 год); Блок 3. Удосконалення професійних компетентностей, актуальних для реалізації трудової функції «Безперервний професійний розвиток».*

Програмою школи-лабораторії враховано основні нормативно-правові документи:

- Закон України «Про освіту»,
- постанови Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»,
- від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників»,
- Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ МОН України № 1224 від 29.08.2024);
- Стратегія розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 березня 2023 р. № 190-р);
- Стратегічний план діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року.

Роботу навчально-методичної школи-лабораторії з теми «Уроки

літературного читання в початковій школі: шляхи забезпечення якості в сучасних умовах» (далі – Школи-лабораторії) як форми навчально-методичної з учителями початкових класів та вихователями груп подовженого дня в межах Відкритого інноваційного освітнього проекту «Організаційно-педагогічні умови для реалізації «Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» (на дошкільному і початковому рівнях освіти) (2023 – 2025 рр.).

Особливості освітнього процесу в Школі-лабораторії:

- навчання відбувається з використанням ідей **трансформативного навчання**;
- передбачено застосування **елементарної дослідницької навчальної роботи (проведення моніторингових досліджень у класі, узагальнення й інтерпретація даних, виступ перед аудиторією)**;
- застосування **мікронавчання, саморефлексії тестових технологій**;
- по завершенні підвищення кваліфікації за програмою Школи-лабораторії передбачено **розробку методичних порад** за результатами дослідницької роботи учасників Школи-лабораторії.

Мета діяльності Школи-лабораторії:

- підвищення загальних і професійних компетентностей учителів початкових класів щодо моделювання різних видів уроків літературного читання в сучасних умовах;
- підготовка учителів-фасилітаторів (наставників) з формування читацької компетентності учнів початкових класів;
- визначення особливостей сформованості читацької компетентності в учнів/учениць початкових класів;
- пошук, розробка та апробація ефективних прийомів, що забезпечують формування в здобувачів початкової освіти навички читання, умінь аналізувати прочитане.

Загальна кількість годин підвищення кваліфікації учасників Школи-лабораторії протягом календарного року складає 30 годин (1 кредити ЄКТС), у тому числі: 6 науково-практичних вебсемінарів – 12 годин (0,4 кредити ЄКТС), підсумкове заняття – 2 год, самостійне виконання мікро-досліджень – 10 годин (0,35 кредита ЄКТС, тренінг – 6 годин (0,2 кредити ЄКТС).

Додатково: учасники Школи-лабораторії мають можливість продовжити власний професійний розвиток через навчання на тематичному спецкурсі – 15 год.

План роботи Школи-лабораторії наведено в таблиці 13.

Таблиця 13

План роботи навчально-методичної школи-лабораторії за освітньою програмою з теми «Уроки літературного читання в початковій школі: шляхи забезпечення якості в сучасних умовах»

№ з/п	Тематика	Форма проведення	Кількість годин	Термін проведення	Відповідальні
	Блок 1. Удосконалення професійних компетентностей, актуальних для реалізації трудової функції «Навчання здобувачів освіти предметів»				

1	Про організацію роботи навчально-методичної школи-лабораторії за програмою з теми «Уроки літературного читання в початковій школі: шляхи забезпечення якості в сучасних умовах» у 2024/2025 н.р. (ZOOM-конференція)	Настановний вебсемінар	2	Січень	Маріанна КОЧЕНГІНА, Олена КОВАЛЬ
2	Виклики формування читацької компетентності учнів та учениць початкових класів у реаліях сьогодення (ZOOM-конференція)	вебсемінар	2	Лютий	Маріанна КОЧЕНГІНА, Олена КОВАЛЬ
3	Цифрове читання. Особливості сприйняття інформаційних текстів (ZOOM-конференція)	вебсемінар	2	Березень	Маріанна КОЧЕНГІНА, Олена КОВАЛЬ
4	Удосконалення навички читання (ZOOM-конференція)	вебсемінар	2	Березень	Маріанна КОЧЕНГІНА, Олена КОВАЛЬ
5	Ключові слова та фрази. Діалогічна взаємодія з текстом (ZOOM-конференція)	вебсемінар	2	Квітень	Маріанна КОЧЕНГІНА, Олена КОВАЛЬ
6	Діагностувальні роботи з літературного читання (ZOOM-конференція)	вебсемінар	2	Травень	Маріанна КОЧЕНГІНА, Олена КОВАЛЬ
			12		
Блок 2. Удосконалення професійних компетентностей, актуальних для реалізації трудової функції «Впровадження освітнього процесу» (оцінювально-аналітична компетентність; самостійна дослідницька робота)					
	Здійснення оцінювання результатів навчання здобувачів освіти				Маріанна КОЧЕНГІНА, Олена КОВАЛЬ
1	Виконання мікро-дослідження «Навичка читання»		3	Березень - квітень	
2	Виконання мікро-дослідження «Читацькі інтереси»		3	Квітень	
3	Виконання мікро-дослідження «Уміння працювати з текстом»		4	Квітень-травень	
	Усього		10		
4	Підсумкова конференція		2	Жовтень	
		Усього за блоком	12		
		Усього за I та II блоками	24		
Блок 3. Удосконалення професійних компетентностей, актуальних для реалізації трудової функції «Безперервний професійний розвиток»					
5	Формування в здобувачів освіти вмінь працювати з медіатекстами	Тематичний спецкурс-тренінг	6	Вересень	Маріанна КОЧЕНГІНА, Олена КОВАЛЬ
	Усього годин		30		

Для участі в роботі школи-лабораторії зареєструвалися 225 учителів початкових класів. Але по завершенні навчання в 2024/2025 н.р. у школі активно брали участь 125 учителів. Ці педагоги виконали всі творчі навчально-дослідницькі завдання: перевірили якість сформованості навички читання, читацьких інтересів; дібрали тексти й перевірили сформованість в учнів своїх класів уміння передбачати подальший розвиток подій у тексті. Виконані завдання, що містять реальні результати сформованості певних складників читацької компетентності в учнів 1 – 4-х класів, мають певну наукову цінність.

У межах Літнього челенджу до Міжнародного дня гри, відповідно до програми Регіонального відкритого інноваційного освітнього проєкту «Організаційно-педагогічні умови для реалізації «Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» (Маріанна КОЧЕНГІНА, 10.06.2025) було проведено перше засідання Консультативного дистанційного клубу «Читайкрай» для батьків дітей раннього та дошкільного віку» за темою «Дитяча книжка й читання: розвиток дитини й підготовка до школи» або «Як розвинути дитину й підготувати її до школи засобами дитячої книжки». У засіданні взяло участь 26 батьків дітей дошкільного віку.

Проблеми, із якими зіткнулися учасники:

Особливих проблем не було. Загальні виклики – дистанційний формат освітнього процесу, погіршення стану сформованості навички читання й читацької компетентності в цілому, криза сімейного читання.

Заходи, що були проведені протягом II півріччя 2025 року:

Відповідно до програми навчально-методичної школи-лабораторії за освітньою програмою з теми «Уроки літературного читання в початковій школі: шляхи забезпечення якості в сучасних умовах» (компонент реалізації Регіонального відкритого інноваційного освітнього проєкту «Організаційно-педагогічні умови для реалізації «Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» (на дошкільному і початковому рівнях освіти) проведено:

- тематичний спецкурс-тренінг за темою «Формування в здобувачів початкової освіти вмінь працювати з медіатекстами» для вчителів початкових класів і вихователів груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти (18.09-30.09.2025). Тренінгом охоплено 53 педагоги;

- підсумкове заняття «Національно-патріотичне виховання учнів та учениць початкових класів засобами художнього слова» у формі круглого столу (17.10.2025 року) (організаторами заняття виступили кафедра методики дошкільної та початкової освіти, методист Центру методичної та аналітичної роботи Клімова С.В., завідувач бібліотеки КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» Жеребкіна З.Г.). У роботі круглого столу взяли участь 53 вчителі початкових класів, а також: митці слова — Олег БОРОДАЙ, війн-захисник України, учитель закладу загальної середньої освіти, поет, прозаїк, автор і виконавець власних пісень, лауреат літературної премії, член Національної спілки письменників України; Ніна СУПРУНЕНКО, українська

поетка, лірик, член Національної спілки письменників України, Національної спілки журналістів України, Заслужений діяч мистецтв України; Ганна БУЛГАКОВА, головна редакторка відділу дитячої літератури видавництва «Ранок», письменниця, літературна редакторка; Зоя ІВАНОВА (ЖУРАВКА), поетеса з с. Чернещина Берестинського району, бібліотекарка, авторка текстів пісень і віршів.

Було продовжено консультативну методичну роботу з питань популяризації читання з батьками дітей дошкільного віку. Проведено консультативний онлайн-клуб «Читайкрай» для батьків дітей дошкільного віку Богодухівської міської громади Богодухівського району, Златопільської міської громади Лозівського району (відповідно до програми Регіонального відкритого інноваційного освітнього проєкту «Організаційно-педагогічні умови для реалізації «Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія») за темою «Як підготувати дитину до школи засобами дитячої книги» (29.10.2025). У заході взяли участь 65 батьків дітей дошкільного віку.

20.11.2025 організовано й проведено Всеукраїнський круглий стіл «Дитяча книга як засіб національно-патріотичного виховання». У роботі Всеукраїнського круглого столу взяли участь науковці, учителі початкових класів, шкільні бібліотекарі, працівники обласних і районних бібліотек, дитячі письменники, видавці дитячої літератури, редактори дитячих книжок. Усього учасниками Всеукраїнського круглого столу стали 150 осіб.

На курсах підвищення кваліфікації було проведено такі навчальні заняття:

– *для вчителів початкових класів:*

«Формування емпатії засобами дитячої літератури»;

«Аналіз художніх та науково-пізнавальних текстів»;

«Індивідуальна освітня траєкторія з формування читацької компетентності на уроках та в ГПД»;

«Подолання навчальних втрат у формуванні читацької компетентності»

«Методика розробки діагностувальних робіт з літературного читання: робота з текстом»;

– *для педагогічних працівників ЗДО:*

«Позитивний вплив взаємодії батьків із вихователями на читацькі уподобання дошкільників»;

«Розвиток дитини засобами літератури для дітей»;

«Дитяча книжка як засіб розвитку дітей раннього та дошкільного віку»;

«Сила читання разом»;

«Книги для дітей раннього віку».

Підготовлено макети трьох буклетів для батьків дітей раннього та дошкільного віку щодо користі читання дітям (укладачі – Коченгіна М.В., Коваль О.А.).

Проведено міні-моніторингові дослідження особливостей сформованості в молодших школярів читацьких інтересів, навички читання й умінь передбачати зміст тексту.

Проведено дослідження з вивчення професійної підготовки вчителів початкових класів моделювати уроки читання.

Розпочато роботу з укладання науково-методичного посібника «Уроки читання/літературного читання в початкових класах».

4. «Визначення системи ціннісних орієнтацій учасників освітнього процесу ЗЗСО Харківського регіону»

Керівник проєкту: Марина СМІРНОВА, професор кафедри освітнього менеджменту та виховання, канд. пед. наук.

Заклади освіти, які беруть участь:

КЗ «Харківський ліцей № 29 Харківської міської ради»,
КЗ «Харківський ліцей № 36 Харківської міської ради»,
КЗ «Харківський ліцей № 75 Харківської міської ради»,
КЗ «Харківський ліцей № 134 Харківської міської ради»,
КЗ «Харківський ліцей № 178 Харківської міської ради»,
КЗ «Харківський ліцей № 119 Харківської міської ради»,
КЗ «Огіївський ліцей» Сахновщинської селищної ради Берестинського району Харківської області,
КЗ «Золочівський ліцей № 3» Золочівської селищної ради,
«Златопільський ліцей № 5 Златопільської міської ради Харківської області»

Терміни реалізації: 2023 – 2026 роки.

Інформація про проєкт:

Ціннісні орієнтації виступають фундаментом нової української школи, ключовим орієнтиром у навчанні й вихованні. За словами В. Франкла «Цінностям не можна навчитися, їх можна тільки пережити». У проєкті акцентовано увагу на ціннісних орієнтаціях усіх учасників освітнього процесу ЗЗСО: учителів, учнів, батьків, адміністрації закладу. Предметом дослідження є вивчення проблеми ціннісних орієнтацій учасників освітнього процесу, які знаходяться в єдиному соціокультурному просторі, визначення ступеня узгодженості їх ціннісних орієнтацій, а також впливу на характер взаємодії під час освітнього процесу й атмосферу освітнього середовища закладу.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

Для визначення ціннісних орієнтацій учасників освітнього процесу ЗЗСО, а також пріоритетів, орієнтирів та очікувань кожної групи учасників освітнього процесу з метою побудови ефективної стратегії розвитку ціннісно зорієнтованої освітньої політики в закладах освіти, нами було проведено в закладах-учасниках інноваційного освітнього проєкту анкетування. Запропоновані були анкети:

- для керівників ЗЗС (*вперше*)
- учнів 5-11 класів (*в другий раз*)
- для батьків учнів (*вперше*).

В анкетах увага зосереджувалась на таких питаннях:

– **для керівників:** які цінності є для вас найбільш важливими у професійній діяльності; які аспекти управлінської діяльності є для вас найбільш важливими (*участь педагогічного колективу у прийнятті рішень, співпраця з батьківською громадкістю, підтримка високого рівня дисципліни в школі, використання сучасних педагогічних технологій, професійний розвиток учителів та ін.*); які особисті цінності ви вважаєте ключовими для себе як керівника; яким має бути учитель з вашої точки зору; з чим у вас асоціюється поняття «імідж закладу освіти»; як ви ставитеся до особистісного і професійного розвитку педагога; які питання вважаєте найпріоритетнішими у своїй роботі; які особисті принципи застосовуєте у повсякденному управлінні школою та ін. Усього 11 питань.

– **для батьків:** пропонували розподілити 100% на різні сфери Вашого життя залежно від часу, який Ви на них витрачаєте (*сім'я, діти (домашні обов'язки), робота, навчання, здоров'я, спорт, дозвілля, хобі, розваги, спілкування з друзями; як часто батьки разом із дітьми виконують домашні завдання для школи; яким заняттям їх дитина віддає перевагу у вільний від навчання час; скільки приблизно годин їх дитина зазвичай витрачає на різні види занять щодня, крім навчання у школі (дом. завдання, спілкування онлайн, спілкування з друзями на прогулянці, перегляд серіалів, фільмів, комп'ютерні ігри, допомога батькам у домашніх справах, читання, заняття в гуртку, спортом, нічим не займається)*), як вони уявляють життєвий успіх своєї дитини; чи подобається дитині ходити у школу; що саме подобається дитині у школі; яким має бути учитель, з т.з. батьків, який навчає їх дитину; які риси мають бути притаманні сучасному учню; що роблять батьки, якщо бачать, що дитина має справжній інтерес до певної теми; які з зазначених нижче норм поведінки вони вважаєте важливими у вихованні своїх дітей; які чинники більш за все впливають на формування ціннісних орієнтацій їх дітей; чи обговорюють батьки із своїми дітьми певні теми та ін. питання. Усього 30 питань;

– **для учнів:** які цінності (з переліку) є для тебе найбільш важливими; що (з переліку) в найбільшому ступені впливає на формування твоїх життєвих цінностей; хто є для тебе учитель (перелік характеристик); якого стилю спілкування найчастіше дотримуються вчителі твого закладу; яким має бути учитель на твою думку (варіанти відповідей); чим є для тебе школа (варіанти відповідей); що для тебе є важливим у школі; чи впливає школа на формування твого світогляду та певної системи цінностей; чи сприймають учителі тебе як особистість, чи є важливою для них твоя думка; у вашій школі взаємостосунки з учителями побудовані за принципом партнерства (так, не зовсім, не дуже розумію, як це); відкрите запитання: що ти хотів би змінити у своїй школі. Усього 11 питань.

Узяли участь в опитуванні:

- керівники – 38 осіб (з 9 закладів-учасників);
- учні – 1136 осіб (з 9 закладів-учасників);
- батьків – 674 (з 9 закладів-учасників).

Анкети знаходяться в обробці для аналізу і підготовки його результатів для запланованої зустрічі з учасниками проєкту у вересні 2025 року.

Проведено зустріч із представниками закладів учасників освітнього проєкту (19.09.2025), на якій визначені подальші дії учасників; проведено анкетування ЗЗСО-учасників проєкту з питань педагогічного лідерства (думка усіх учасників освітнього проєкту в кожному закладі - педагогів, батьків, учнів) та очікувань учасників освітнього проєкту щодо ціннісних уподобань кожної групи учасників освітнього процесу.

На зустрічі 23.12.2025 відбулося обговорення підсумків анкетування та зміст можливих заходів стосовно фокусу виховної та профілактичної роботи в закладах, виявлення зон педагогічного ризику, створення адресних форматів для різних груп учасників освітнього процесу: педагогів, учнів, батьків, заходи для підтримки позитивного клімату школи, її організаційної культури, оновлення змісту виховної роботи.

Заходи, що плануються у 2026 році:

- з'ясувати заходи у контексті тих рекомендацій, що надані закладам учасникам по результатах анкетування;
- проведення Круглого столу «Інституційні та індивідуальні ціннісні орієнтації у шкільному середовищі: науково-аналітичний дискурс» із запрошенням керівників ЗЗСО Харківського регіону (квітень 2026);
- підготувати методичний посібник за підсумками реалізації проєкту «Шкільні цінності як основа розвитку освітнього середовища: регіональний вимір».

5. «Психосоціальна підтримка та психологічне забезпечення освітнього процесу в закладах освіти Харківської області в умовах війни та повоєнного відновлення»

Керівники проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук;

Юлія ЗАМАЗІЙ, завідувач Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя, доктор філософії.

Заклади освіти, які беруть участь: усі заклади освіти Харківської області.

Терміни реалізації: 2024 – 2027 роки.

Інформація про проєкт:

В умовах надзвичайних викликів щодо збереження цілісності й державності України, військової агресії РФ, питань забезпечення фізичної, психічної безпеки особистості, завдань консолідації суспільства та відновлення психічного здоров'я після тривалої дії стресових факторів величезного значення набуває надання першої психологічної та кризової психологічної допомоги. Участь у заходах в межах цього проєкту допоможе педагогічним працівникам, у т.ч. фахівцям психологічної служби Харківщини підвищити власну професійну компетентність з питань надання психологічної допомоги, збереження ментального здоров'я та психосоціальної підтримки, здійснення діагностики, консультування, просвітницько-профілактичних заходів тощо. Реалізація проєкту сприятиме створенню в закладах освіти Харківщини ефективної

системи психологічного супроводу та психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу в сучасних умовах.

Заходи, що були проведені в межах проєкту протягом 2025 року:

Науково-педагогічними працівниками кафедри виховання й розвитку особистості КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» було **проведено курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників:**

- «Психологічні суперсили: інноваційні методи та техніки» (для практичних психологів ЗЗСО, 60 акад.год.);
- «Психологічні суперсили: інноваційні методи та техніки» (для практичних психологів ЗДО, 60 акад.год.);
- «Школа партнерства: роль соціального педагога у зміцненні взаємодії» (для соціальних педагогів закладів освіти, 60 акад.год.).

Науково-педагогічними працівниками кафедр КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» було **розроблено та проведено тематичні спецкурси для фахівців психологічної служби та педагогічних працівників:**

- «Використання арт-методів в здійсненні психосоціальної підтримки здобувачів освіти».
- «Класний керівник: актуальні питання роботи в інклюзивному класі».

На курсах підвищення кваліфікації для всіх категорій педагогічних працівниками Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя проводилися лекційні заняття за наскрізними темами з психосоціальної підтримки працівників, а саме:

- Техніки консультування у психологічній практиці: нові підходи до роботи з викликами часу;
- Арт-методи в психологічній практиці: використання творчості для підтримки та відновлення;
- Відновлення через творчість: арт-методи як потужний інструмент психологічної підтримки;
- Криза та психотравма: основи кризової психології та методи роботи з травмами;
- Емоції під контролем: як саморегуляція сприяє психічному здоров'ю в освіті;
- Життестійкість педагогічних працівників в умовах війни: психологічні інструменти самопомогі;
- Збереження психічного та соціального здоров'я здобувачів освіти в умовах воєнного стану;
- Психологічні аспекти організації діяльності щодо компенсації освітніх втрат і розривів учнів основної та старшої школи;
- Тайм-менеджмент як стратегія зниження стресу в педагогічній діяльності;
- Психологічна стабілізація педагогів і учнів: виклики війни та шляхи відновлення;

- Кризові стани і психотравма: психологічні методи підтримки та відновлення;
- Підтримка соціального здоров'я учнів: шлях до відновлення освітніх досягнень;
- Формування навичок стресостійкості педагога як умова ефективного освітнього процесу;
- Сила всередині: як внутрішні ресурси стійкості допомагають пережити війну;
- Візьміть емоції під контроль: секрети саморегуляції для здоров'я у освітньому середовищі;
- Внутрішні ресурси стійкості: психологічна підтримка дітей і дорослих під час війни;
- Розвиток резильєнтності у здобувачів освіти та педагогів, відновлення психологічних втрат;
- Психосоціальна підтримка як основа збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу в умовах війни;
- Педагогічні інструменти подолання життєвих труднощів учасників освітнього процесу в умовах війни та відбудови;
- Психосоціальне благополуччя дітей та педагогів у сучасних умовах;
- Психосоціальна підтримка педагогів у реаліях сучасності;
- Психологічна підготовленість педагогічного працівника до стресу: фактори та методи розвитку стресостійкості;
- Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу в умовах сьогодення.

Організовано роботу пролонгованих навчально-методичних форм підвищення кваліфікації:

- **постійно діючий семінар для молодих фахівців психологічної служби** «Психосоціальна підтримка всіх учасників освітнього процесу» (Юлія ЗАМАЗІЙ, обсягом 15 годин);
- **педагогічна майстерня класного керівника** «Психосоціальна підтримка та превентивне виховання в роботі класного керівника на засадах педагогіки партнерства» (В'ячеслав БАНДУРА, обсягом 15 годин);
- **педагогічної майстерні для вчителів соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі** «Особливості організації навчального процесу з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» в умовах сьогодення» (Ліана ОГНЬОВА, обсягом 15 годин).

Організовано та проведено **організаційно-методичний вебсемінар** для керівників/координаторів психологічних служб ТГ, районів м. Харкова, керівників МО практичних психологів, соціальних педагогів за темою **«Актуальні питання психологічного та соціально-педагогічного супроводу дітей в умовах воєнного стану у 2024-2025 н.р.: підсумки діяльності психологічної служби»**.

Протягом звітного періоду працівниками Центру було проведено **онлайн-консультації для працівників психологічної служби, класних керівників,**

вчителів ЗЗО з актуальних питань, а саме: «Залучення батьків до просвітницької та виховної роботи», «Заповнення єдиної електронної системи звітності працівниками психологічної служби», «Формувальне та підсумкове оцінювання (соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь)».

На сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» продовжує роботу **Канал зв'язку з педагогами та батьками «Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу»**. **Працівниками Центру розміщено матеріали за темами:** «Профілактика шкідливих звичок та протиправної поведінки здобувачів освіти під час дистанційного навчання в ЗЗО», «Протидія булінгу в закладах загальної середньої освіти: алгоритм дій», «Емоційне вигорання педагогів наприкінці навчального року. Що робити?», «Вплив сучасних технологій на психіку дитини: як знайти баланс. Рекомендації дітям та батькам під час канікул».

У II кварталі 2025 року працівниками Центру було організовано роботу над черговим випуском **науково-методичного журналу «Джерело педагогічних інновацій»** за темою «Збереження ментального здоров'я всіх учасників освітнього процесу під час воєнного стану в Україні». До роботи над матеріалами також були долучені викладачі КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», керівники психологічних служб ТГ Харківської області/районів м. Харкова, практичні психологи Центрів професійного розвитку педагогічних працівників, працівники психологічної служби та педагоги закладів освіти.

Працівники Центру взяли участь у методичних заходах інших підрозділів КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» та підготували виступи для таких категорій педагогів:

- вчителів початкових класів за темою «Про створення психологічно безпечного освітнього середовища для збереження ментального здоров'я здобувачів освіти» в межах воркшопу «Сучасний урок у початковій школі: дистанційне навчання»;

- для новопризначених директорів, новопризначених заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти за темою «Психологічні аспекти лідерства керівників закладів загальної середньої освіти» в межах Школи ефективного управління закладом загальної середньої освіти;

- для класних керівників ЗЗО за темою «Про ключові аспекти соціалізації дітей в сучасних умовах» на II вебсемінарі в межах методичного кластеру «Виховний потенціал учнівських колективів в умовах дистанційки: розуміємо схожість та прославляємо різноманітність»;

- для новопризначених керівників ТМО за темою «Про актуальні питання психосоціальної підтримки здобувачів освіти в умовах сьогодення» в межах Школи новопризначеного керівника територіального методичного об'єднання «ТМО – простір професійного розвитку педагогів громади».

Також було підготовлено інформаційні матеріали до Літнього членджу з нагоди Міжнародного дня гри за темою «Безпека, здоров'я, освіта та гра дітей дошкільного та молодшого шкільного віку під час літніх канікул...!» за темами:

«Виховання без покарань, або позитивна дисципліна»; «Роль рухової активності дітей та батьків під час літніх канікул».

Розроблено методичні рекомендації для педагогічних працівників (класних керівників) за темою «Статева поведінка, репродуктивне здоров'я та поінформованість учнівської молоді про ВІЛ/СНІД» з метою підвищення здоров'язбережувальної компетентності педагогічних працівників щодо формування здорового способу життя здобувачів освіти та профілактики ВІЛ/СНІДу.

Здійснювався організаційно-методичний супровід обласного етапу **Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації «Розвивальні програми»** (грудень 2024 – січень 2025 року).

Працівниками Центру постійно проводились **консультації педагогічних працівників** у Viber-групах, індивідуальні/адресні консультації під час проведення методичних заходів.

Координація впровадження в закладах освіти **Всеукраїнської програми ментального здоров'я за ініціативи Першої леді України Олени Зеленської «ТИ ЯК?»**: інформування, звітування ДНіО щомісяця тощо.

Науково-педагогічними працівниками секції культури здоров'я, психологічної та інклюзивної освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» було **проведено курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників**:

- «Психологічні суперсили: інноваційні методи та техніки» (для практичних психологів ЗЗСО, вересень 2025 рік, 60 акад. год);
- «Психологічні суперсили: інноваційні методи та техніки» (для практичних психологів ЗДО, 60 акад. год.);
- «Школа партнерства: роль соціального педагога у зміцненні взаємодії» (для соціальних педагогів закладів освіти, 60 акад. год);
- «Психологічні суперсили: інноваційні методи та техніки» (для практичних психологів ЗЗСО, грудень 2025 рік, 60 акад. год).

На курсах підвищення кваліфікації для всіх категорій педагогічних працівниками Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя **проводилися лекційні заняття за наскрізними темами з психосоціальної підтримки працівників, а саме:**

- Соціально-емоційне навчання як ресурс зміцнення ментального здоров'я учасників освітнього процесу;
- Новітні підходи до консультування: сучасні методи роботи з актуальними викликами;
- Арт-методи в психологічній практиці: використання творчості для підтримки та відновлення;
- Практики СЕН задля підтримки психічного здоров'я учасників освітнього процесу;
- Психоедукація як пріоритетний напрям роботи ППС;

- Криза та психотравма: основи кризової психології та методи роботи з травмами;
- Життестійкість педагогічних працівників в умовах війни: психологічні інструменти самодопомоги;
- Формування життестійкості педагогів в умовах війни;
- Психологічні аспекти організації діяльності щодо компенсації освітніх втрат і розривів учнів основної та старшої школи;
- Тайм-менеджмент як стратегія зниження стресу в педагогічній діяльності;
- Кризові стани і психотравма: психологічні методи підтримки та відновлення;
- Підтримка соціального здоров'я учнів: шлях до відновлення освітніх досягнень;
- Формування навичок стресостійкості педагога як умова ефективного освітнього процесу;
- Сила всередині: як внутрішні ресурси стійкості допомагають пережити війну;
- Візьміть емоції під контроль: секрети саморегуляції для здоров'я у освітньому середовищі;
- Внутрішні ресурси стійкості: психологічна підтримка дітей і дорослих під час війни;
- Психосоціальна підтримка як основа збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу в умовах війни;
- Педагогічні інструменти подолання життєвих труднощів учасників освітнього процесу в умовах війни та відбудови;
- Психосоціальне благополуччя дітей та педагогів у сучасних умовах;
- Психосоціальна підтримка педагогів у реаліях сучасності;
- Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу в умовах сьогодення;
- Психологічні травмування внаслідок війни: як спілкуватися, навчати, підтримувати учнів;
- Збереження ментального здоров'я педагогів;
- Прийоми соціально-емоційного навчання дошкільників;
- Самовідновлення як шлях до збереження ментального здоров'я педагога;
- Психологічна підтримка вихованців ЗДО;
- Соціально-емоційна підтримка педагогів;
- Психолого-педагогічна підтримка дошкільників, які пережили кризові ситуації;
- Як організувати діяльність психологічної служби та соціально-педагогічного патронажу в ЗДО;
- Емоційний інтелект керівника - як розуміти й управляти емоціями у колективі.

Пролонговані навчально-методичні форми підвищення кваліфікації:

– **постійно діючий семінар для молодих фахівців психологічної служби** «Психосоціальна підтримка всіх учасників освітнього процесу» (25 осіб, обсягом 15 годин);

– **педагогічна майстерня класного керівника** «Психосоціальна підтримка та превентивне виховання в роботі класного керівника на засадах педагогіки партнерства» (33 особи, обсягом 15 годин);

– **педагогічна майстерня для вчителів соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі** «Особливості організації навчального процесу з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» в умовах сьогодення» (27 осіб, обсягом 15 годин).

Організовано та проведено організаційно-методичний вебсемінар:

для працівників психологічних служб закладів обласного та державного підпорядкування за темою «Основні орієнтири діяльності психологічної служби у 2025/2026 навчальному році» (27 осіб, вересень 2025).

Протягом звітнього періоду працівниками Центру було проведено **онлайн-консультації для працівників психологічної служби, класних керівників, вчителів СЗО з актуальних питань, а саме:**

– «Сексуальне насильство в умовах війни: алгоритм допомоги» (вересень 2025 р., 36 осіб, 2 із м. Харкова);

– «Аспекти діяльності працівників психологічної служби щодо попередження насильства (до Всеукраїнської кампанії «16 днів проти насильства»», (листопад 2025 року, 69 осіб, із них 23 м. Харків);

– для вчителів предмету «Етика» за темою «Емоційний інтелект на уроках етики: як вчити розуміти себе та інших» (грудень 2025 року, 23 особи, із них 1 з м. Харків).

На сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» продовжує роботу **Канал зв'язку з педагогами та батьками «Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу»**. Працівниками Центру розміщено **матеріали за темами:** «Психологічна підтримка здобувачів освіти на початку навчального року: практичні рекомендації для педагогів та батьків» (43 учасники), «Вплив сезонних коливань на ментальне здоров'я. Способи підтримки» (34 учасника).

Завершено роботу над черговим випуском **науково-методичного журналу «Джерело педагогічних інновацій»** за темою «Збереження ментального здоров'я всіх учасників освітнього процесу під час воєнного стану в Україні». До роботи над матеріалами також були долучені викладачі КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», керівники психологічних служб ТГ Харківської області/районів м. Харкова, практичні психологи Центрів професійного розвитку педагогічних працівників, працівники психологічної служби та педагоги закладів освіти.

Працівники Центру у II півріччі взяли участь в методичних заходах інших підрозділів КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» та підготували виступи для:

– педагогічних працівників пілотних шкіл Харківської області за темою: «Алгоритм складання компетентнісних завдань для підсумкового оцінювання здобувачів освіти із соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі»;

– вчителів-предметників, асистентів вчителів, практичних психологів ЗЗСО за темою: «Проблеми соціалізації дітей та молоді в сучасних умовах».

Складено методичні рекомендації:

– за підсумками роботи постійно діючого семінару для молодих фахівців психологічної служби «Психосоціальна підтримка всіх учасників освітнього процесу» протягом 2025 року;

– за підсумками педагогічної майстерні класного керівника «Психосоціальна підтримка та превентивне виховання в роботі класного керівника на засадах педагогіки партнерства», 2025 рік;

– за підсумками роботи педагогічної майстерні для вчителів соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі «Особливості організації навчального процесу з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» в умовах сьогодення», 2025 рік;

– оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в соціальній і здоров'язбережувальній освітній галузі. / Комплекс методичних посібників «Оцінювання результатів навчання учнів 5–8 класів НУШ: приклади та рекомендації». Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2025. - 32 с. https://drive.google.com/drive/folders/13_Sjzzic4ujJVowgQflzHuveqbkbgBM?usp=sharing).

Працівниками Центру постійно проводились **консультації педагогічних працівників** у Viber-групах, індивідуальні/адресні консультації під час проведення методичних заходів.

Координація впровадження в закладах освіти **Всеукраїнської програми ментального здоров'я за ініціативи Першої леді України Олени Зеленської «ТИ ЯК?»**: інформування, звітування ДНіО щомісяця тощо.

Заходи, що плануються на 2026 рік:

Актуальність питання психосоціальної підтримки та психологічного забезпечення освітнього процесу в закладах освіти Харківської області в умовах війни та повоєнного відновлення потребує продовження термінів реалізації у 2026-2027 роках. Порушене клопотання перед Вченою радою КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» щодо затвердження нового регіонального проєкту «Психосоціальна підтримка та психологічне забезпечення освітнього процесу в закладах освіти Харківської області в умовах війни та повоєнного відновлення» на 2026-2027 роки.

6. «Професійна орієнтація у закладах освіти Харківської області в умовах НУШ»

Керівник проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук.

Заклади освіти, які беруть участь: усі установи та заклади освіти Харківської області.

Терміни реалізації: 2024 – 2025 роки.

Інформація про проєкт:

Реформування української освіти на концептуальних засадах Нової української школи висуває нові вимоги до професійної діяльності педагога, зокрема і до його діяльності щодо професійної орієнтації учнів. В умовах зростаючої глобалізації та викликів, пов'язаних з реальністю, яка швидко змінюється, освіта, як ніколи, вимагає свідомих та цілеспрямованих дій, спрямованих на озброєння молодшої людини не тільки знаннями, а й розвитку таких якостей особистості як гнучкість, агентність, що дозволяє їй швидко адаптуватися. З цієї причини роль професійної орієнтації як складника освітнього процесу для учнів стає дуже важливою. Метою проєкту є розвиток компетентностей педагогічного партнерства, предметно-методичної та інноваційної компетентностей педагогів НУШ, підвищення ефективності організації та здійснення профорієнтаційної роботи в закладах освіти Харківської області.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

Навчальна робота

В освітні програми курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, вихователів закладів дошкільної освіти, директорів ЗЗСО включено такі теми:

- Рання професійна орієнтація дошкільників: вимоги часу, шляхи здійснення;
- Профорієнтація в процесі розвитку особистості молодшого школяра;
- Сучасні підходи до профорієнтації в закладі загальної середньої освіти.
- Навчальні заняття за цією тематикою проведено в 16 групах.
- В освітню програму курсів підвищення кваліфікації для керівників гуртків закладів позашкільної освіти включено питання для розгляду «Вектори здійснення допрофільної та профільної підготовки в роботі керівника гуртка».

Науково-методична робота

Алла ОСТАПЕНКО, канд. пед. наук, проєктор з науково-методичної роботи КВЕЗ «Харківська академія неперервної освіти» взяла участь у роботі **науково-практичного семінару**, проведеного Національним фармацевтичним університетом у межах **Школи «Профорієнтаційний менеджмент і маркетинг. Від «А» до «Я»** (29.01.2025, виступ за темою «Сучасні підходи до профорієнтації в ЗЗСО», сертифікат № 001).

Питання сучасних підходів до профорієнтації розглядалися під час проведення методичних заходів Харківської академії неперервної освіти для вчителів базової школи:

- **науково-практичний семінар за темою «Оновлення навчально-методичного забезпечення змісту шкільної географії у 8 класі. Профорієнтаційна робота у закладі загальної середньої освіти для розвитку географічних компетентностей»**, під час якого учасників було ознайомлено із новим змістом географічної освіти в Новій українській школі; окреслено пріоритетні завдання профорієнтаційної роботи у закладі освіти для розвитку

географічних компетентностей. Гільберг Т.Г., завідувачкою кафедри теорії і методики природничо-математичних дисциплін і технологій Хмельницького ОППО, кандидаткою географічних наук, авторкою модельної навчальної програми та підручника з географії, надано методичну допомогу учителям щодо навчання географії у 8-х класах в закладах освіти за новими модельними навчальними програмами; ознайомлено вчителів географії з основами планування й організації освітньої діяльності у 8 класі (САВВІЧ Олександр, методист Центру методичної та аналітичної роботи, Олександр ГРІНЧЕНКО, ст. викладач кафедри соціально-гуманітарної освіти, 13.03.2025, 129 осіб);

– **вебсемінар «Формування ключових компетентностей учнів засобами змісту теми "Момент сили. Механічна робота та енергія"»** відповідно до програми педагогічної майстерні «Реалізація змісту базового курсу фізики у 8 класі Нової української школи». Категорія: вчителі фізики ЗЗСО Харківської області (Світлана ФЕДЧЕНКО, методист Центру методичної та аналітичної роботи, 20.05.2025, 39 учасників). У ході виступу Андрій ГАХ, доцент кафедри фізики ядра та високих енергій імені О.І. Ахієзера ННІ «Фізико-технічний факультет» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, кандидат фізико-математичних наук, акцентував увагу на **питанні професійної орієнтації школярів**: представив Спеціальність ЕБ "Прикладна фізика та наноматеріали": «Прикладна фізика», «Біомедичні нанотехнології», «Кіберфізичні ядерні технології» та спеціалізації, особливості навчання у ННІ «Фізико-технічний факультет» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, напрямки для проведення наукових досліджень, можливості подальшого працевлаштування та кар'єрного росту.

Досвід роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» за темою **«Система роботи щодо розвитку професійної компетентності педагогічних працівників із питань профорієнтації в сучасному закладі освіти»** було представлено на XVI міжнародній виставці **«Сучасні заклади освіти – 2025»** та здобув перемогу в номінації **«Модель профільної освіти в закладах загальної середньої освіти»** (26-28.03.2025).

У межах серпневої педагогічної декади проведено сесію професійної спільноти керівників ТМО вчителів технологічної освітньої галузі **«Від майстерні до кар'єри: урок технологій як професійний старт»** (20.08.2025).

Проблеми, із якими зіткнулися учасники:

Учителі-практики сприймають і здійснюють роботу з профорієнтації лише за її окремими напрямками. У початковій школі переважно профорієнтація зводиться лише до ознайомлення з професіями, а в базовій школі – до формування окремих технологічних навичок та проведення спільних заходів із закладами вищої освіти з метою інформування про спеціальності, на які здійснюється набір до навчання. Таким чином не реалізується один із провідних сучасних підходів до профорієнтації, що полягає у виявленні та розвитку здібностей, нахилів здобувачів освіти до певних видів діяльності, діагностика їхніх здібностей та відповідно консультування на різних етапах навчання з урахуванням .

Проект завершено. Реалізацію завдань щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань профорієнтації в закладі освіти буде продовжено за програмою Швейцарсько-українського проекту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти», у межах якого заплановано Національне пілотування системи профорієнтації дітей і підлітків у громадах (реалізується ГО DOCCU у партнерстві з Цюрихським педагогічним університетом (Швейцарія) за підтримки Швейцарії, представленої Швейцарським бюро співробітництва в Україні, та МОНУ).

7. «Підготовка вчителів закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми інтегрованого курсу «Захист України»

Керівник проєкту: Ірина ВОЛКОВА, старший викладач секції культури здоров'я, психологічної та інклюзивної освіти катедри освітнього менеджменту та виховання

Заклади освіти, які беруть участь: беруть участь учителі інтегрованого курсу «Захист України» в системі загальної середньої освіти.

Терміни реалізації: 2024 – 2026 роки.

Інформація про проєкт:

Метою проєкту є організація підготовки вчителів навчального предмета «Захист України» закладів освіти Харківської області до впровадження нової модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс». У 2024/2025 році заплановано і проведено 10 навчально-методичних вебінарів. пройшли навчання близька 350 вчителів. Для кращої комунікації з учасниками навчально-методичних вебінарів створено сторінку classroom, на якій розміщуються всі навчально-методичні матеріали та відеозаписи вебінарів. Проєкт реалізується при тісній співпраці зі стейкхолдерами: ХНУПС імені І. Кожедуба, КУ «Обласний центр підготовки населення до національного спротиву» Харківської обласної ради тощо.

Заходи, що були проведені протягом 2025 року:

Організовано і проведено спецкурс (за рахунок субвенції) для вчителів, які викладають предмет «Захист України», за темою «Основи пілотування БпЛА і стрілецької підготовки» (поглиблений модуль)

Навчальна програма спецкурсу укладена відповідно до Типових програм підвищення кваліфікації (накази МОНУ від 06.05.2025 № 686; від 15.05.2025 № 736). Укладачі: Лузан Л.О., Волкова І.В.

Навчання пройшли 136 вчителів, з них 16 викладачів ЗП(ПТ)О.

Організовано і проведено спецкурс-тренінг (за рахунок субвенції) для вчителів предмета “Захист України”, які є учасниками /ветеранами російсько-української війни за темою «Учитель стійкості: психолого-педагогічні засади викладання навчального предмета “Захист України” учасниками/ветеранам війни». Укладачі навчальної програми Лузан Л.О., Волкова І.В. Навчання пройшли 17 учасників/ветеранів, з них 2 викладачі ЗП(ПТ)О .

Відповідно до орієнтовного плану курсів підвищення кваліфікації ХАНО **продовжено навчання вчителів предмета «Захист України»:** за темами «Трансформація освітнього процесу з навчального предмета "Захист України"» пройшло навчання 28 педагогів, за темою «Трансформація освітнього процесу з навчальних предметів "Фізична культура» і "Захист України"» пройшло навчання 34 педагоги.

На сайті ХАНО відкрито **Канал зв'язку «Захист України. Інтегрований курс: підтримка фахівців»**. Розміщено навчально-методичні матеріали щодо викладання предмета «Захист України» у 2025/2026 навчальному році; нормативно-правові документи за темою «Організаційно-педагогічні умови створення Осередків для викладання навчального предмета «Захист України» у закладах освіти». Послугами Каналу зв'язку скористалися 46 фахівців, серед яких спеціалісти МОУО, консультанти (директори) ЦПРПП, методисти (завідувачі) відділів освітнього менеджменту адміністрацій районів м. Харків тощо.

Проблеми, із якими зіткнулися учасники:

1. Низька вмотивованість учителів/викладачів навчального предмета «Захист України» на забезпечення якості навчання здобувачів освіти (відсутність матеріально-технічного забезпечення, дистанційний формат навчання).

2. У більшості закладів загальної середньої освіти викладають навчальний предмет «Захист України» вчителі/викладачі, для яких цей предмет не є основним (є другим).

Заходи, що плануються на 2026 рік:

1. Розробити і впровадити освітню програму курсів підвищення кваліфікації вчителів/викладачів навчального предмета «Захист України», які працюють за модельною навчальною програмою «Захист України. Інтегрований курс» на базі Осередків, з урахуванням їхніх пропозицій, за темою «Сучасні підходи до формування національної свідомості здобувачів освіти на уроках «"Захист України"».

2. Продовжити роботу Каналу зв'язку «Захист України. Інтегрований курс: підтримка фахівців». Поповнювати інформаційними матеріалами за окремим графіком.

3. Започаткувати Консультаційні зустрічі для спеціалістів МОУСО, консультантів (директорів) ЦПРПП, методистів (завідувачів) відділів освітнього менеджменту адміністрацій районів м. Харкова, які здійснюють супровід впровадження навчального предмета «Захист України» в ТГ (районах міста Харкова), директорів, заступників директорів з навчально-виховної роботи ЗЗСО і ЗП(ПТ)О, вчителів та викладачів навчального предмета «Захист України» з актуальних питань трансформації навчального предмета «Захист України» відповідно до сучасних вимог.

8. «Моніторинг навчальних втрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області»

Керівник проєкту: Ігор КАПУСТІН, завідувач Центру моніторингу якості освіти

Заклади освіти, які беруть участь: понад 200 закладів ЗСО Харківської області (табл. 14).

Таблиця 14

Заклади освіти учасники проєкту Моніторинг навчальних втрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області

№ з/п	Район	Територіальна громада/район м. Харкова	Назва ЗЗСО
1	Берестинський	Берестинська МГ	Берестинський ліцей № 1 Берестинської міської ради Харківської області
2	Берестинський	Берестинська МГ	Берестинський ліцей № 2 Берестинської міської ради Харківської області
3	Берестинський	Берестинська МГ	Берестинський ліцей № 3 Берестинської міської ради Харківської області
4	Берестинський	Берестинська МГ	Берестинський ліцей № 4 Берестинської міської ради Харківської області
5	Берестинський	Берестинська МГ	Берестинський ліцей № 5 Берестинської міської ради Харківської області
6	Берестинський	Берестинська МГ	Берестовеньківська філія Берестинського ліцею № 4 Берестинської міської ради Харківської області
7	Берестинський	Берестинська МГ	Зорянська гімназія Берестинської міської ради Харківської області
8	Берестинський	Берестинська МГ	Микола-Комишуватська гімназія Берестинської міської ради Харківської області
9	Берестинський	Берестинська МГ	Піщанська гімназія Берестинської міської ради Харківської області
10	Берестинський	Берестинська МГ	Хрещищенська гімназія Берестинської міської ради Харківської області
11	Берестинський	Зачепилівська СГ	Комунальний заклад «Бердянський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області
12	Берестинський	Зачепилівська СГ	Комунальний заклад «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області
13	Берестинський	Зачепилівська СГ	Комунальний заклад «Зіньківщинський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області
14	Берестинський	Зачепилівська СГ	Комунальний заклад «Миколаївський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області
15	Берестинський	Зачепилівська СГ	Комунальний заклад «Новомажарівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області
16	Берестинський	Зачепилівська СГ	Комунальний заклад «Рунівщинський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області
17	Берестинський	Зачепилівська СГ	Комунальний заклад «Чернечинський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області
18	Берестинський	Кегичівська СГ	Комунальний заклад «Вовківська гімназія» Кегичівської селищної ради
19	Берестинський	Кегичівська СГ	Комунальний заклад «Кегичівський ліцей» Кегичівської селищної ради
20	Берестинський	Кегичівська СГ	Комунальний заклад «Мажарський ліцей» Кегичівської селищної ради
21	Берестинський	Кегичівська СГ	Комунальний заклад «Медведівський ліцей» Кегичівської селищної ради
22	Берестинський	Кегичівська СГ	Комунальний заклад «Новопарафіївська гімназія»

[illegible]

47	Богодухівський	Богодухівська МГ	Комунальний заклад «Шарівський ліцей» Богодухівської міської ради Богодухівського району Харківської області
48	Богодухівський	Валківська МГ	Баранівський ліцей Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області
49	Богодухівський	Валківська МГ	Валківський ліцей імені Олександра Масельського Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області
50	Богодухівський	Валківська МГ	Гонтів'ярська філія Валківського ліцею імені Олександра Масельського Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області
51	Богодухівський	Валківська МГ	Сидоренківський ліцей Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області
52	Богодухівський	Валківська МГ	Шарівський ліцей Валківської міської ради Богодухівського району Харківської області
53	Богодухівський	Золочівська СГ	Комунальний заклад «Писарівська гімназія» Золочівської селищної ради
54	Богодухівський	Золочівська СГ	Комунальний заклад «Сковородинівський ліцей» імені Григорія Савича Сковороди Золочівської селищної ради
55	Богодухівський	Краснокутська СГ	Дублянський ліцей Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області
56	Богодухівський	Краснокутська СГ	Качалівський ліцей Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області
57	Богодухівський	Краснокутська СГ	Колонтаївський ліцей Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області
58	Богодухівський	Краснокутська СГ	Краснокутський ліцей № 2 Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області
59	Богодухівський	Краснокутська СГ	Олексіївський ліцей Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області
60	Богодухівський	Краснокутська СГ	Пархомівський ліцей Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області
61	Ізюмський	Балаклійська МГ	Балаклійський ліцей № 1 ім. О.А. Тризни Балаклійської міської ради Харківської області
62	Ізюмський	Балаклійська МГ	Балаклійський ліцей № 2 Балаклійської міської ради Харківської області
63	Ізюмський	Балаклійська МГ	Балаклійський ліцей № 3 Балаклійської міської ради Харківської області
64	Ізюмський	Балаклійська МГ	Балаклійський ліцей № 4 Балаклійської міської ради Харківської області
65	Ізюмський	Балаклійська МГ	<u>Балаклійський ліцей № 5 Балаклійської міської ради Харківської області</u>
66	Ізюмський	Балаклійська МГ	Борщівська гімназія Балаклійської міської ради Харківської області
67	Ізюмський	Балаклійська МГ	Бригадирівський ліцей Балаклійської міської ради Харківської області
68	Ізюмський	Балаклійська МГ	Вербівський ліцей Балаклійської міської ради Харківської області
69	Ізюмський	Балаклійська МГ	Волохово-Ярський ліцей Балаклійської міської ради Харківської області
70	Ізюмський	Балаклійська МГ	Шевелівський ліцей Балаклійської міської ради Харківської області
71	Ізюмський	Барвінківська МГ	Барвінківський ліцей № 1 Барвінківської міської територіальної громади Ізюмського району Харківської області
72	Ізюмський	Барвінківська МГ	Барвінківський ліцей № 3 Барвінківської міської територіальної громади Ізюмського району Харківської області
73	Ізюмський	Барвінківська МГ	Гаврилівський ліцей Барвінківської міської територіальної громади Ізюмського району Харківської області
74	Ізюмський	Борівська СГ	Опорний заклад «Борівський ліцей (із внутрішніми структурними підрозділами та філіями)» Борівської селищної ради Ізюмського району Харківської області
75	Ізюмський	Борівська СГ	Підлиманська гімназія з початковою школою - філія

			Опорного закладу «Борівський ліцей (із внутрішніми структурними підрозділами та філіями)» Борівської селищної ради Ізюмського району Харківської області
76	Ізюмський	Ізюмська МГ	Ізюмський ліцей № 5 Ізюмської міської ради
77	Ізюмський	Ізюмська МГ	Ізюмський ліцей № 6 Ізюмської міської ради
78	Ізюмський	Ізюмська МГ	Ізюмський ліцей № 10 Ізюмської міської ради
79	Ізюмський	Ізюмська МГ	Ізюмський ліцей № 11 Ізюмської міської ради
80	Ізюмський	Оскільська СГ	Комунальний заклад «Опорна школа "Оскільський ліцей Оскільської сільської ради Ізюмського району Харківської області"»
81	Куп'янський	Шевченківська СГ	Шевченківський ліцей Шевченківської селищної ради Куп'янського району Харківської області
82	Лозівський	Близнюківська СГ	Комунальний заклад «Близнюківський ліцей Близнюківської селищної ради Лозівського району Харківської області»
83	Лозівський	Златопільська МГ	Грушинська філія (гімназія) комунального закладу «Златопільський ліцей №3 «Успіх» Златопільської міської ради Харківської області»
84	Лозівський	Златопільська МГ	Комунальний заклад «Златопільський ліцей № 2 Златопільської міської ради Харківської області»
85	Лозівський	Златопільська МГ	Комунальний заклад «Златопільський ліцей № 3 «Успіх» Златопільської міської ради Харківської області»
86	Лозівський	Златопільська МГ	Комунальний заклад «Златопільський ліцей № 5 Златопільської міської ради Харківської області»
87	Лозівський	Златопільська МГ	Комунальний заклад «Златопільський ліцей № 6 Златопільської міської ради Харківської області»
88	Лозівський	Златопільська МГ	Комунальний заклад «Златопільський ліцей № 7 Златопільської міської ради Харківської області»
89	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Катеринівський ліцей» Лозівської міської ради Харківської області
90	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Краснопавлівський ліцей» Лозівської міської ради Харківської області
91	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Лозівський ліцей № 3» Лозівської міської ради Харківської області
92	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Лозівський ліцей № 5 «Лінгва» Лозівської міської ради Харківської області
93	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Лозівський ліцей № 8» Лозівської міської ради Харківської області
94	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Лозівський ліцей № 10» Лозівської міської ради Харківської області
95	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Лозівський ліцей № 11» Лозівської міської ради Харківської області
96	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Лозівський ліцей № 12» Лозівської міської ради Харківської області
97	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Панютинський ліцей» Лозівської міської ради Харківської області
98	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Садовський ліцей» Лозівської міської ради Харківської області
99	Лозівський	Лозівська МГ	Комунальний заклад «Смирнівський ліцей» Лозівської міської ради Харківської області
100	Лозівський	Лозівська МГ	Хлібнянська філія Комунального закладу «Панютинський ліцей» Лозівської міської ради Харківської області
101	Харківський	Височанська СГ	Комунальний заклад «Бабаївський ліцей Височанської селищної ради Харківського району Харківської області»
102	Харківський	Височанська СГ	Комунальний заклад «Височанський ліцей № 1 Височанської селищної ради Харківського району Харківської області»
103	Харківський	Височанська СГ	Комунальний заклад «Зеленогайський ліцей Височанської селищної ради Харківського району Харківської області»
104	Харківський	Височанська СГ	Комунальний заклад «Покотилівський ліцей № 2 Височанської селищної ради Харківського району

			Харківської області»
105	Харківський	Дергачівська МГ	Комунальний заклад «Безруківський ліцей» Дергачівської міської ради
106	Харківський	Дергачівська МГ	Комунальний заклад «Дергачівський ліцей № 1 імені Данила Бакуменка» Дергачівської міської ради
107	Харківський	Дергачівська МГ	Комунальний заклад «Дергачівський ліцей № 2» Дергачівської міської ради
108	Харківський	Дергачівська МГ	Комунальний заклад «Дергачівський ліцей № 3» Дергачівської міської ради
109	Харківський	Дергачівська МГ	Комунальний заклад «Русько-Лозівський ліцей» Дергачівської міської ради
110	Харківський	Липецька СГ	Комунальний заклад «Глибоківський ліцей Липецької сільської ради Харківського району Харківської області»
111	Харківський	Липецька СГ	Комунальний заклад «Липецький ліцей імені П.В.Щепкіна Липецької сільської ради Харківського району Харківської області»
112	Харківський	Липецька СГ	Комунальний заклад «Лук'янцівський ліцей Липецької сільської ради Харківського району Харківської області»
113	Харківський	Липецька СГ	Комунальний заклад «Слобожанський ліцей Липецької сільської ради Харківського району Харківської області»
114	Харківський	Люботинська МГ	Люботинська гімназія № 1 Люботинської міської ради Харківської області
115	Харківський	Люботинська МГ	Люботинський ліцей № 2 Люботинської міської ради Харківської області
116	Харківський	Люботинська МГ	Люботинська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 4 Люботинської міської ради Харківської області
117	Харківський	Люботинська МГ	Манченківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Люботинської міської ради Харківської області
118	Харківський	Мереф'янська МГ	Комунальний заклад «Мереф'янський ліцей № 1 імені І.Я.Перемота» Мереф'янської міської ради Харківської області
119	Харківський	Мереф'янська МГ	Комунальний заклад «Мереф'янський медичний ліцей» Мереф'янської міської ради Харківської області
120	Харківський	Нововодолазька СГ	Новоселівський ліцей Нововодолазької селищної ради Харківської області
121	Харківський	Пісочинська СГ	Комунальний заклад «Коротичанський ліцей Пісочинської селищної ради Харківського району Харківської області»
122	Харківський	Пісочинська СГ	Комунальний заклад «Пісочинський ліцей «Джерело» Пісочинської селищної ради Харківського району Харківської області»
123	Харківський	Циркунівська СГ	Комунальний заклад «Русько-Тишківський ліцей Циркунівської сільської ради Харківської області»
124	Чугуївський	Зміївська МГ	Комунальний заклад «Бірківський ліцей» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області
125	Чугуївський	Зміївська МГ	Комунальний заклад «Зідківський ліцей ім. Г.І.Ковтуна» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області
126	Чугуївський	Зміївська МГ	Комунальний заклад «Зміївський ліцей № 1» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області
127	Чугуївський	Новопокровська СГ	Комунальний заклад «Введенський ліцей» Новопокровської селищної ради Чугуївського району Харківської області
128	Чугуївський	Новопокровська СГ	Комунальний заклад «Єсхарівський ліцей» Новопокровської селищної ради Чугуївського району Харківської області
129	Чугуївський	Новопокровська СГ	Комунальний заклад «Новопокровський опорний ліцей» Новопокровської селищної ради Чугуївського району Харківської області
130	Чугуївський	Печенізька СГ	Комунальний заклад «Мартівський ліцей Печенізької селищної ради Харківської області»
131	Чугуївський	Пролісенська СГ	Пролісенський ліцей Пролісенської селищної ради Чугуївського району Харківської області
132	Чугуївський	Пролісенська СГ	Базалівський ліцей Пролісенської селищної ради Чугуївського району Харківської області
133	Чугуївський	Пролісенська СГ	Іванівський ліцей Пролісенської селищної ради

			Чугуївського району Харківської області
134	Чугуївський	Пролісненська СГ	Коробчинський ліцей Пролісненської селищної ради Чугуївського району Харківської області
135	Чугуївський	Пролісненська СГ	Леб'язький ліцей Пролісненської селищної ради Чугуївського району Харківської області
136	Чугуївський	Слобожанська СГ	Комунальний заклад «Лиманський ліцей» Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області
137	Чугуївський	Слобожанська СГ	Комунальний заклад «Слобожанський ліцей № 2» Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області
138	Чугуївський	Слобожанська СГ	Комунальний заклад «Шелудзьківський ліцей» Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області
139	Чугуївський	Чугуївська МГ	Комунальний заклад «Кам'яноярुзький ліцей» Чугуївської міської ради Харківської області
140	Чугуївський	Чугуївська МГ	Комунальний заклад «Чугуївський опорний ліцей № 6 імені І.М. Кожедуба» Чугуївської міської ради Харківської області
141	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 26 Харківської міської ради»
142	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 70 Харківської міської ради»
143	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 75 Харківської міської ради»
144	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 80 Харківської міської ради»
145	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 85 Харківської міської ради»
146	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 104 Харківської міської ради»
147	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 113 Харківської міської ради»
148	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 118 Харківської міської ради»
149	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 119 Харківської міської ради»
150	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківській ліцей № 155 Харківської міської ради»
151	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 157 Харківської міської ради»
152	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 163 Харківської міської ради»
153	м. Харків	Індустріальний	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 168 Харківської міської ради»
154	м. Харків	Київський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 1 Харківської міської ради»
155	м. Харків	Київський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 9 Харківської міської ради»
156	м. Харків	Київський	Комунальний заклад «Харківський ліцей №36 Харківської міської ради»
157	м. Харків	Київський	Комунальний заклад «Харківська гімназія № 52 Харківської міської ради»
158	м. Харків	Київський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 100 Харківської міської ради»
159	м. Харків	Київський	Комунальний заклад «Харківська гімназія № 110 Харківської міської ради»
160	м. Харків	Київський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 134 Харківської міської ради»
161	м. Харків	Київський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 158 Харківської міської ради»
162	м. Харків	Київський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 172 Харківської міської ради»

[illegible]

194	м. Харків	Холодногірський	Комунальний заклад «Харківська гімназія № 86 Харківської міської ради»
195	м. Харків	Холодногірський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 87 Харківської міської ради»
196	м. Харків	Холодногірський	Комунальний заклад «Харківська гімназія № 136 Харківської міської ради»
197	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 6 Харківської міської ради»
198	м. Харків	Шевченківський	комунальний заклад «Харківський ліцей № 29 Харківської міської ради»
199	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 47 Харківської міської ради»
200	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 89 Харківської міської ради»
201	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 99 Харківської міської ради»
202	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 106 імені В.О. Кисіля Харківської міської ради»
203	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 109 Харківської міської ради»
204	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 116 Харківської міської ради»
205	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківська гімназія № 117 Харківської міської ради»
206	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківська гімназія № 129 Харківської міської ради»
207	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 131 Харківської міської ради»
208	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківська гімназія № 135 Харківської міської ради»
209	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 147 Харківської міської ради»
210	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківська гімназія № 148 Харківської міської ради»
211	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 149 Харківської міської ради»
212	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 150 Харківської міської ради»
213	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 154 Харківської міської ради»
214	м. Харків	Шевченківський	Комунальний заклад «Харківський ліцей № 159 Харківської міської ради»
215	ЗЗСО обласного та державного підпорядкування	ЗЗСО обласного та державного підпорядкування	Комунальний заклад «Харківський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою "Правоохоронець"» Харківської обласної ради
216	ЗЗСО обласного та державного підпорядкування	ЗЗСО обласного та державного підпорядкування	Комунальний заклад «Харківський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою "Рятувальник"» Харківської обласної ради

Терміни реалізації: 2024 – 2026 роки.

Інформація про проєкт:

Метою проєкту є зорієнтованість регіональної системи моніторингу якості освіти на проблему вимірювання навчальних втрат і розривів та надання допомоги педагогічним працівникам щодо визначення ефективних шляхів їх подолання.

Реалізація проєкту передбачає:

– організаційний супровід досліджень міжнародного та загальнодержавного рівнів;

– організацію та проведення регіональних моніторингових досліджень, спрямованих на виявлення навчальних втрат і розривів у навчанні учнів початкової, базової та профільної школи за напрямками:

- якість початкової освіти;
- розвиток ключових компетентностей учнів у базовій школі;
- готовність учнів 11 класів до вступних випробувань;
- результати вступних випробувань випускників закладів загальної середньої освіти;

– науково-методичний супровід регіональних моніторингових досліджень якості освіти, що включає:

- розробку інструктивно-методичних матеріалів для проведення регіональних моніторингових досліджень;
- проведення методичних заходів для педагогічних працівників різних категорій з питань виявлення навчальних втрат і розривів та їх подолання (вебсемінарів, засідань круглого столу, майстер-класів, індивідуальних консультацій).

Заходи, що були проведені в межах проєкту протягом I півріччя 2025 року:

У I півріччі 2025 року відповідно до регіонального освітнього проєкту «Моніторинг навчальних втрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області» організовано та проведено **регіональні моніторингові дослідження за 2 напрямками:**

– розвиток ключових компетентностей учнів у базовій школі (11-21 лютого 2025 року; 4 056 учнів 9 класів (2 016 – міста Харкова), 1 012 учителів української мови та літератури, математики, біології, географії, фізики, хімії (396 – міста Харкова);

– готовність учнів 11 класів до вступних випробувань (04-14 березня 2025 року; 3 337 учнів 11 класів (1 709 – міста Харкова), 474 учителі української мови, математики, історії України (191 – міста Харкова).

Охоплено **7 393** учні 9, 11 класів (**3 725** – міста Харкова), **1 486** учителів закладів загальної середньої освіти (**587** – міста Харкова); усього: **8 879** осіб (**4 312** – міста Харкова).

Із метою *розвитку професійної компетентності педагогічних працівників щодо виявлення та подолання навчальних втрат і розривів* проведено:

– **1 організаційно-методичний вебсемінар** для спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, консультантів (директорів) центрів професійного розвитку педагогічних працівників, методистів (завідувачів) центрів освітніх технологій управлінь освіти адміністрацій районів м. Харкова, відповідальних за моніторинг у територіальних громадах (районах міста Харкова), директорів/заступників директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти – учасників регіональних моніторингових досліджень за темою «Особливості моніторингових досліджень у II півріччі 2024/2025 навчального року» (Ігор КАПУСТІН, 24.01.2025; 245 учасників, них 97 – з міста Харкова);

– **2 засідання круглого столу** для директорів/заступників директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти:

– «Вимірювання навчальних втрат і розривів у ЗЗСО: проблеми та завдання» (Ігор КАПУСТІН, 27.02.2025; 202 учасники, з них 82 – з міста Харкова);

– «Основні підходи до здійснення адаптивного гнучкого планування в ЗЗСО з урахуванням виявлених навчальних втрат і розривів» (Ігор КАПУСТІН, 24.04.2025; 176 учасників, з них 54 – з міста Харкова).

Підготовлено аналітичні матеріали за результатами:

✓ тестування учнів

– 9-х класів з *читання, математики, природничих наук*;

– 11-х класів з *української мови, математики, історії України*;

✓ анкетування учителів та учнів

– 9-х класів;

– 11-х класів.

Проблеми, виявлені за результатами досліджень:

Учні 9 класів стикаються з проблемами при виконанні завдань з *читання* – на оцінку та аналіз змісту і форми тексту; з *математики* – на формулювання ситуацій математично; з *природничих наук* – на наукове інтерпретування даних і доказів, оцінювання й розроблення наукового дослідження.

Найбільші проблеми щодо розвитку в учнів базової школи *читацької* компетентності пов'язані з розрізнянням фактів і суджень, *математичної* – із неготовністю до нестандартного формулювання математичних завдань, *у галузі природничих наук* – із розв'язуванням завдань з елементами моделювання й симуляціями (*біологія, фізика*), формулюванням висновків (*географія*), прийняттям рішень та їх обґрунтуванням (*хімія*).

У базовій школі недостатньо використовуються завдання з *української мови* – на створення оригінального продукту з опорою на вивчене; *української літератури* – на порівняння книги (тексту) з іншими творами подібної тематики, зіставлення змісту книги (розділу) з власним досвідом, обговорення у невеликих групах прочитаної книги або розділу; *математики* – на пошук способів розв'язування задач, що відрізняються від тих, які розглядалися на уроці, розгляд типових життєвих проблем, де виникає необхідність використовувати знання математики; *предметів природничої освітньої галузі* – на планування учнями своїх досліджень.

Погіршилися порівняно з минулим роком результати тестування учнів 11 класів з *української мови, математики, історії України*.

Одинадятикласники відчувають труднощі під час виконання завдань з *української мови* – на вміння розставляти розділові знаки в простому реченні, розпізнавати складне речення різних типів; з *алгебри* – на властивості функцій, заданих формулою, обчислення визначеного інтеграла; з *геометрії* – на застосування означення та властивостей прямокутника та трикутника, обчислення площі повної поверхні конуса; з *історії України* – на встановлення відповідності між описаним явищем соціально-економічного життя та періодом, для якого воно було характерним, хронологічну послідовність історичних подій (роботу з цитованими документами), групування інформації відповідно

до діяльності об'єднань інтелігенції в другій половині XIX ст. та історичного періоду, розпізнавання та аналіз картосхем.

При підготовці до НМТ більшої уваги потребує залучення учнів до самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань, самооцінювання рівня готовності до НМТ, визначення індивідуальних завдань щодо підготовки до НМТ, а також використання завдань з *української мови* – на застосування знань у нових ситуаціях; з *математики* – на побудову діаграм за відомим розподілом; з *історії України* – на аналіз та розпізнавання картосхем, групування (класифікації) історичної інформації за вказаною ознакою.

Відсутня помітна тенденція щодо подолання навчальних розривів за статтю та місцем розташування ЗЗСО.

Заходи, що були проведені в межах проєкту протягом II півріччя 2025 року:

Організовано та проведено регіональні моніторингові дослідження за 2 напрямками:

– *якість початкової освіти* (16-26.09.2025): **2 689** учнів 5 класів (**934** – міста Харкова), **185** учителів початкових класів (**56** – міста Харкова);

– *результати вступних випробувань випускників закладів загальної середньої освіти* (вересень-листопад 2025 року): **10 638** учнів 11 класів (**5 758** – міста Харкова).

Охоплено **13327** учнів 5, 11 класів (**6 692** – міста Харкова), **185** учителів закладів загальної середньої освіти (**56** – міста Харкова); усього: **13 512** осіб (**6 748** – міста Харкова).

Для спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, консультантів (директорів) центрів професійного розвитку педагогічних працівників, методистів (завідувачів) центрів освітніх технологій управлінь освіти адміністрацій районів м. Харкова, відповідальних за моніторинг у територіальних громадах (районах міста Харкова), директорів/заступників директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти – учасників регіональних моніторингових досліджень проведено:

– **1 організаційно-методичний вебсемінар** за темою «Особливості моніторингових досліджень якості освіти у I півріччі 2025/2026 н. р.» (04.09.2025; **156** учасників, з них **34** – з міста Харкова).

– **2 засідання круглого столу** за темами:

«Шляхи підвищення ефективності навчання для подолання навчальних втрат і розривів у ЗЗСО» (23.10.2025; **160** учасників, з них **39** – міста Харкова);

«Створення методичної системи підтримки індивідуальної освітньої траєкторії учнів у ЗЗСО» (22.12.2025; **133** учасники, з них **32** – міста Харкова).

Проблеми, виявлені за результатами досліджень:

1. Порівняно з минулим роком знизилися результати тестування учнів 5 класів з читання.

2. Погіршилися результати виконання учнями 5 класів завдань, що передбачали:

– з *читання* – формулювання висновків, аналіз і оцінку змісту, мови й елементів тексту;

- з *математики* – **знання процедур, висування гіпотез;**
- з *предметів природничої освітньої галузі* – узагальнення, формулювання

ВИСНОВКІВ.

3. **Найбільші** труднощі в учнів 5 класів виникали при роботі із завданнями що вимагали:

- з *читання* – аналізу і оцінку змісту, мови й елементів тексту;
- з *математики* – розв’язування проблем математичного змісту;
- з *предметів природничої освітньої галузі* – узагальнення, формулювання

ВИСНОВКІВ.

4. Аналіз даних НМТ-2025 виявив **зниження** результатів освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти Харківської області, зокрема з *української мови, математики, історії України, англійської мови та фізики. Результати НМТ із цих навчальних предметів, а також з української літератури, другий рік поспіль залишаються нижчими, ніж загалом в Україні.*

Заходи, що плануються на 2026 рік:

Проведення:

- регіональних моніторингових досліджень за **4 напрямками**:
- розвиток ключових компетентностей учнів у базовій школі
- готовність учнів 11 класів до вступних випробувань
- якість початкової освіти;
- результати вступних випробувань випускників закладів загальної середньої освіти;
- **4 майстер-класів** для директорів/заступників директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти за темами:
 - «Використання різнорівневих завдань для вимірювання навчальних втрат і розривів у ЗЗСО»;
 - «Планування діяльності щодо подолання навчальних втрат і розривів у ЗЗСО»;
 - «Використання ефективних технологій та методів в освітньому процесі для подолання навчальних втрат і розривів у ЗЗСО»;
 - «Забезпечення індивідуальної підтримки учнів щодо подолання навчальних втрат у ЗЗСО».

9.«Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області»

Керівники проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук;
Інна МАЛАКЕЙ, завідувачка Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти.

Заклади освіти, які беруть участь: 35 інклюзивно-ресурсних Центрів Харківської області.

Терміни реалізації: 2024 – 2026 роки.

Інформація про проєкт:

Інклюзія в освіті визначається як процес включення дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітні заклади та забезпечення права на одержання освіти, якість якої не відрізняється від освіти нормотипових дітей. Але на сьогодні й досі проблемами залишаються — недостатня компетентність педагогічних працівників щодо роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах закладу освіти та дефіцит кваліфікованих фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, які можуть якісно надавати корекційні послуги дітям з особливими освітніми потребами у громадах Харківської області. Метою даного проєкту є розвиток єдиного інклюзивного освітнього простору на Харківщині шляхом створення ефективної системи інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами; забезпечення рівного доступу дітей з особливими освітніми потребами до якісної дошкільної, шкільної, позашкільної та професійно-технічної освіти.

Заходи, що були проведені протягом I півріччя 2025 року:

З метою удосконалення реалізації Концепції «Нова українська школа» та запровадження сучасних методів підвищення кваліфікації педагогів, у період з лютого по травень 2025 року Ресурсним центром підтримки інклюзивної освіти для працівників дошкільної освіти було організовано роботу пролонгованої навчально-методичної форми підвищення кваліфікації – Інклюзивний марафон «Інклюзивний простір в умовах закладу дошкільної освіти». Метою марафону було впорядкування науково-методичної та організаційно-методичної роботи щодо супроводу інклюзивної освіти в закладах освіти Харківської області. У межах марафону проведено заходи, що сприяли покращенню ефективності впровадження інклюзивної освіти у закладах дошкільної освіти області:

- науково-методичні вебсемінари для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти за темою «Сучасні підходи до організації психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП в ЗДО» за програмою **інклюзивного марафону «Інклюзивний простір в умовах закладу дошкільної освіти»** (26.02.2025 та 27.02.2025, керівник МАЛАКЕЙ Інна, методисти: ВІТЮК Анастасія, МОСКОВКА Юлія, ЧОТІЙ Тетяна. спільно з кафедрою методики дошкільної та початкової освіти (завідувач Маріанна КОЧЕНГІНА, кандидат педагогічних наук, викладач Світлана ЖДАНОВА));

- науково-практичні вебсемінари для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти за темою «Створення психологічно комфортного інклюзивного середовища для успішної адаптації та соціалізації дітей з ООП» у межах інклюзивного марафону «Інклюзивний простір в умовах закладу дошкільної освіти» (27.03.2025 та 28.03.2025, керівник МАЛАКЕЙ Інна, методисти: ВІТЮК Анастасія, МОСКОВКА Юлія, ЧОТІЙ Тетяна спільно з кафедрою методики дошкільної та початкової освіти (завідувач Маріанна КОЧЕНГІНА, кандидат педагогічних наук, викладач Світлана ЖДАНОВА) та комунальним закладом «Харківський інклюзивно-ресурсний центр №1 Харківської міської ради» (фахівці (консультанти) Віра УСПЕНСЬКА та Олена КОВАЛЬЧУК));

- науково-практичний вебсемінар за темою «Партнерство в освітньому процесі: основні принципи, підходи та форми взаємодії» за програмою

інклюзивного марафону «Інклюзивний простір в умовах закладу дошкільної освіти» (15.05.2025 керівник МАЛАКЕЙ Інна, методисти: ВІТЮК Анастасія, МОСКОВКА Юлія, ЧОТІЙ Тетяна спільно з комунальною установою Краснокутський інклюзивно-ресурсний центр» Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області (директор Ірина СТОЛОВА)).

У заходах взяли участь 125 осіб

Також проведено такі заходи:

– **адресний науково-методичний вебсемінар** для педагогічних працівників комунального закладу «Златопільський ліцей № 7 Златопільської міської Харківської області» за темою «**Партнерська взаємодія педагогів закладу освіти у найкращих інтересах дитини з ООП**» (16.01.2025, керівник МАЛАКЕЙ Інна, методисти: ВІТЮК Анастасія, МОСКОВКА Юлія, ЧОТІЙ Тетяна). **У заході взяли участь 27 осіб;**

– **круглий стіл** у офлайн форматі для директорів ІРЦ за темою «**Інклюзія та соціалізація в ІРЦ: ефективні стратегії та практики**» (23.01.2025, керівник МАЛАКЕЙ Інна, методисти: ВІТЮК Анастасія, МОСКОВКА Юлія, ЧОТІЙ Тетяна). **У заході взяли участь 29 осіб;**

– **методична консультація** з керівниками та фахівцями (консультантами) ІРЦ щодо ведення внутрішньої документації та вирішення актуальних питань у роботі ІРЦ (06.03.2025, керівник МАЛАКЕЙ Інна, методисти: ВІТЮК Анастасія, МОСКОВКА Юлія, ЧОТІЙ Тетяна). **У заході взяли участь 57 осіб;**

– **методичний практикум** за темою «**Психологічні аспекти взаємодії з батьками дітей з ООП, які опинилися в умовах війни**» для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти (17.04.2025 керівник МАЛАКЕЙ Інна, методисти: ВІТЮК Анастасія, МОСКОВКА Юлія, ЧОТІЙ Тетяна спільно з комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр» Лозівської міської ради Харківської області (директор Оксана ШАЛАМОВА)). **У заході взяли участь 163 особи;**

– **методичний практикум** за темою «**Психологічні аспекти взаємодії з батьками дітей з ООП, які опинилися в умовах війни**» для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (04.04.2025 керівник МАЛАКЕЙ Інна, методисти: ВІТЮК Анастасія, МОСКОВКА Юлія, ЧОТІЙ Тетяна). **У заході взяли участь 251 особа;**

– **науково-практичний вебсемінар** для директорів та фахівців інклюзивно-ресурсних центрів Харківської області за темою «**Профілактика професійного вигорання фахівців інклюзивно-ресурсних центрів**» (19.06.2025 керівник МАЛАКЕЙ Інна, методисти: ВІТЮК Анастасія, МОСКОВКА Юлія, ЧОТІЙ Тетяна спільно з Ресурсним центром підтримки інклюзивної освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (керівник Тетяна АБРАМОВИЧ) та комунальним закладом Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (методист кабінету «Навчально-методичний центр психологічної служби» Наталія СУБОТА). **У заході взяли участь 67 осіб.**

Проблеми, із якими зіткнулися учасники:

У ході проведення заходів для педагогічних працівників, керівників закладів освіти та фахівців інклюзивно-ресурсних центрів було виявлено низку типових проблем, які потребують подальшої уваги та системної роботи. Зокрема, учасники зазначили недостатній рівень практичної підготовки щодо організації ефективної взаємодії між педагогами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу. Відчувається брак чітких алгоритмів співпраці та дієвих моделей партнерства в інклюзивному середовищі.

Актуальною залишається проблема низької обізнаності щодо сучасних підходів до психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, особливо в умовах закладів дошкільної освіти. Працівники освіти потребують більше практичних рекомендацій щодо створення психологічно комфортного та безпечного середовища для дітей з ООП.

Окремою складністю є недостатній рівень взаємодії з батьками, зокрема у кризових ситуаціях, пов'язаних із воєнними умовами. Відчувається потреба у розвитку навичок кризової комунікації, психологічної підтримки батьків та учасників освітнього процесу загалом. Актуальним залишається питання професійного вигорання фахівців, особливо в інклюзивно-ресурсних центрах, де навантаження є значним, а підтримка недостатньою.

Крім того, учасники вказали на труднощі з веденням внутрішньої документації та нормативного супроводу діяльності, що свідчить про необхідність регулярного методичного супроводу та роз'яснювальної роботи.

Підсумовуючи, можна зазначити, що ключовими проблемами є: низький рівень практичних навичок роботи в умовах інклюзії, слабка міжвідомча та партнерська взаємодія, відсутність системної психологічної підтримки учасників освітнього процесу, а також потреба у підвищенні кваліфікації з питань документального супроводу та організації ефективної комунікації.

Заходи, що були проведені протягом II півріччя 2025 року:

Організовано та проведено:

- інклюзивний марафон «Інклюзивний простір в умовах закладу загальної середньої освіти» для педагогічних працівників ЗЗСО. Усього за програмою інклюзивного марафону навчалися **158 педагогів**, які пройшли повний цикл занять і отримали сертифікати про підвищення кваліфікації в обсязі 9 годин/0,3 кредиту за навчання за програмою інклюзивного марафону, **142 учасники** отримали сертифікати про підвищення кваліфікації в обсязі 6 годин/0,2 кредиту за навчання за освітньою програмою ТСК;

- освітній хакатон за темою «Партнерство як інструмент забезпечення якості та успішного реформування освіти» (22.08.2025, **212 осіб**);

- методичну сесію професійної спільноти директорів та фахівців інклюзивно-ресурсних центрів за темою «Цифрові горизонти ІРЦ: сучасні застосунки для ефективного супроводу дітей з ООП» (02.09.2025, **86 осіб**);

- методичну онлайн-консультацію з керівниками і фахівцями (консультантами) ІРЦ (06.11.2025, **51 особа**);

- методичний практикум для педагогів ЗДО за темою «Різноманітність та емпатійне сприйняття інших» (24.11.2025, **124 особи**);

– науково-методичний вебсемінар для директорів та фахівців ІРЦ за темою «Аналіз взаємодії РЦППО та ІРЦ у 2025 році». Пріоритетні напрями роботи на 2026 рік» (11.12.2025, **55 осіб**).

Заходи, що плануються на 2026 рік:

- Інклюзивний майданчик для директорів та фахівців ІРЦ «Ефективна комунікація між ІРЦ та закладами освіти» + тематичний спецкурс-тренінг «Профілактика вигорання педагогів в умовах інклюзії»;
- Цикл вебінарів для педагогів ЗДО та ЗЗСО «Інклюзивна культура закладу освіти: від нормативних актів до практичного впровадження» + тематичний спецкурс-тренінг «Профілактика вигорання педагогів в умовах інклюзії».

10. «Виховний потенціал освітнього середовища НУШ»

Керівники проєкту: Алла ОСТАПЕНКО, проректор з науково-методичної роботи, канд. пед. наук;

Тетяна ГОРБЕНКО, завідувач Центру виховання та розвитку особистості.

Заклади освіти, які беруть участь: усі установи та заклади освіти Харківської області.

Терміни реалізації: 2025 – 2027 роки.

Інформація про проєкт:

Проєкт має на меті згуртування спільноти Харківщини навколо виховних питань, формування у молоді почуття національної солідарності та відповідальності за майбутнє держави.

Передбачається професійний розвиток педагогів задля становлення активної, цілісної, щасливої та відповідальної в діях і вчинках особистості, готової до самореалізації й самоствердження в громадській, трудовій, соціальній та інших сферах діяльності.

Націленість проєкту на утвердження цінностей, людської гідності та прав інших людей, продуктивна взаємодія, формування життєстійкості, підвищення рівня медіаграмотності учасників освітнього процесу.

Заходи, що були проведені протягом I півріччя 2025 року:

У межах реалізації регіонального проєкту «Виховний потенціал освітнього середовища Нової української школи» з метою розвитку компетентності педагогічного партнерства та емоційно-етичної компетентності класних керівників та інших педагогічних працівників закладів освіти проведено:

– вебсемінар «Дитячий колектив як осередок соціалізації та розвитку ціннісних орієнтацій особистості» (Тетяна ГОРБЕНКО, 20.03.2025, **38 осіб**), захід проведено відповідно до програми методичного кластеру «Виховний потенціал учнівських колективів в умовах дистанційки: розуміємо схожість та прославляємо різноманітність»;

– тематичний спецкурс-тренінг «Молодіжні субкультури: формуємо толерантні стосунки» (Олена БАЙНАЗАРОВА, Тетяна ГОРБЕНКО, 14-16.05.2025, **24 особи**);

– **вебсемінари «Запобігання прояву девіантної поведінки підлітків в умовах воєнного стану» та «Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу під час військової агресії в Україні»** відповідно до програми педагогічної майстерні класного керівника «Психосоціальна підтримка та превентивне виховання в роботі класного керівника на засадах педагогіки партнерства» (В'ячеслав БАНДУРА);

– **канал зв'язку «Ефективна комунікація»** розміщено рекомендації «Роль гри в розвитку дитини» для батьків дітей старшого дошкільного віку (Наталія КАПУСТИНА, 14.01.2025, **1458 осіб**);

– здійснено організаційний супровід **Всеукраїнського конкурсу есе та плакатів «Я тебе чую»: підтримую однолітків в окупації**. На участь у конкурсі подано 12 робіт учнів та учениці 8-11 класів закладів загальної середньої освіти, коледжів, фахової передвищої освіти, професійно-технічної освіти, мистецьких шкіл, вихованці гуртків закладів позашкільної освіти: в номінації есе 10 робіт, в номінації плакат – 2 роботи (7 закладів ПТО, 5 ЗЗСО);

– для методистів та керівників гуртків закладів позашкільної освіти у лютому-травні працював **методичний клуб «Пошук ефективних шляхів подолання освітніх втрат і розривів у позашкільлі»** (3 директори, 2 методисти, 25 керівників гуртків закладів позашкільної освіти м. Харкова та Харківської області).

В освітні програми курсів підвищення кваліфікації для різних категорій педагогічних працівників включено **теми виховного спрямування**: «Комунікація, довіра та взаємодія: як ефективно керувати дитячим колективом у сучасній школі», «Краєзнавчий компонент в системі виховної роботи закладу освіти», «Особливості розвитку дитячого колективу в умовах Нової української школи», «Медіаграмотність як ресурс у подоланні освітніх втрат: виховний аспект», Тренінг: «Батьки як партнери: техніки залучення та співпраці», «Змістовне дозвілля дітей та молоді як засіб набуття патріотичного досвіду», «Виховання на цінностях: психоемоційний аспект».

З метою реалізації державної політики з питань національно-патріотичного виховання здійснено аналітичну роботу щодо **виконання Плану заходів до Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополь у 2025 році та Плану заходів з відзначення подвигів ветеранів війни, проявлених під час захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості України**, на період 2023-2026 роки Аналітичні матеріали направлено до Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації.

Заходи, що були проведені протягом II півріччя 2025 року:

– Тематичний спецкурс-тренінг **«Молодіжні субкультури: формуємо толерантні стосунки»**(14-16.05.2025, **24 особи**);

– Методичний кластер **«Виховний потенціал учнівських колективів в умовах дистанційки: розуміємо схожість і прославляємо різноманітність»** (20.03.2025, 18.09.2025, 17.10.2025, **31 особа**).

Проблеми, з якими зіткнулися учасники:

Труднощі щодо забезпечення комунікації та зворотного зв'язку з учасниками проєкту на засадах партнерства та в умовах дистанційної освіти.

Заходи, що плануються на 2026 рік:

У 2026 році діяльність щодо реалізації проєкту буде спрямована на системне посилення виховного потенціалу освітнього середовища через інтеграцію ціннісного компоненту в освітній процес, розвиток педагогіки партнерства та формування стійкості учасників освітнього процесу в умовах сучасних викликів.

Розроблено програму та заплановано проведення пролонгованої навчально-методичної форми підвищення кваліфікації – Методичного кластеру «Складові виховної роботи з учнівськими колективами в умовах дистанційної освіти» (15 год).

Алла ОСТАПЕНКО
Марія ПРОЦАЙ